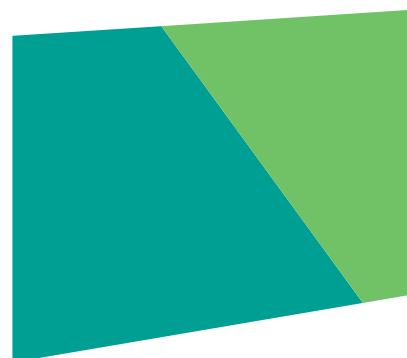
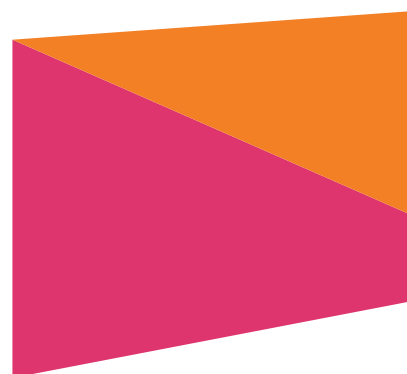




# Výroční zpráva

Židovského muzea v Praze  
za rok 2014



# Obsah

- 1 Právní rámec činnosti a orgány muzea | 2**
- 2 Základní údaje o ŽMP | 3**
  - a) Objekty ve správě ŽMP | 3
  - b) Co ŽMP nabízí | 3
- 3 Návštěvnost | 5**
- 4 Organizační struktura a zaměstnanci | 7**
- 5 Výstavní činnost | 8**
  - a) Galerie Roberta Guttmanna | 8
  - b) Výstavy v Oddělení pro vzdělávání a kulturu | 10
  - c) Výstavy ve spolupráci s dalšími institucemi | 11
- 6 Sbírky a jejich dokumentace | 12**
  - a) Péče o sbírky | 12
  - b) Dokumentace | 13
  - c) Archiv | 14
  - d) Knihovna | 15
  - e) Oddělení pro dějiny šoa | 16
- 7 Věda a výzkum | 17**
  - a) Odbor sbírek | 18
  - b) Oddělení pro dějiny šoa | 20
  - c) Oddělení židovských dějin a judaistiky | 22
  - d) Archiv | 23
  - e) Knihovna | 24
  - f) Zastoupení v domácích a zahraničních organizacích a institucích | 25
- 8 Příprava nových expozic a transformace muzea | 26**
- 9 Akvizice | 27**
- 10 Vzdělávací aktivity | 28**
- 11 Kulturní aktivity | 31**
  - a) Večerní pořady v Oddělení pro vzdělávání a kulturu | 31
  - b) Koncerty a další kulturní akce ve Španělské synagoze | 33
- 12 Publikační činnost | 35**
- 13 Spolupráce s institucemi | 37**
  - a) Zápůjčky | 37
  - b) Neziskový sektor, informace a konzultace, média | 38
  - c) Účast na dalších projektech | 38
- 14 Údržba a rekonstrukce | 41**
- 15 Investice | 44**
- 16 Granty a dary | 45**
- 17 Informace o hospodaření | 46**
- 18 Zpráva nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. 12. 2014 | 47**
  - Příloha č. 1 – Plnění rozpočtu ŽMP v roce 2014 | 50
  - Příloha č. 2 – Výkaz zisku a ztrát | 61
  - Příloha č. 3 – Rozvaha | 52
  - Příloha č. 4 – Struktura zaměstnanců ŽMP | 53
  - Příloha č. 5 – Opravy a rekonstrukce objektů | 54



# 1

## Právní rámec činnosti a orgány muzea

Zájmové sdružení právnických osob Židovské muzeum v Praze (ŽMP) bylo registrováno Obvodním úřadem pro Prahu 1 dne 30. září 1994. Hlavním předmětem činnosti sdružení, jako kulturní instituce, je podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů tvorba, doplňování, odborná správa, shromažďování a prezentace sbírek Židovského muzea v Praze a tvorba, doplňování a správa knihovního a archivního fondu, osvětová, publikační, vydavatelská a vzdělávací činnost včetně prodeje upomínkových předmětů, propagačních a jiných materiálů, publikací, nahraných zvukových a zvukově obrazových záznamů a dalších předmětů spjatých s účelem a předmětem činnosti sdružení, dále kulturní a jiná činnost týkající se judaismu, Židů a jejich historie v Čechách a na Moravě. Hlavní činností sdružení je také činnost výzkumná (především základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj) a šíření jejích výsledků prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií. Hlavní činností jsou rovněž nutné opravy a technická zhodnocení pronajatých nemovitostí, v nichž muzeum sídlí a prezentuje sbírky, kterými je částečně hrazeno nájemné, případný pronájem dočasně nevyužitých prostor třetím osobám se souhlasem vlastníka, tj. Židovské obce v Praze. Doplnkovým předmětem činnosti sdružení je péče o židovské kulturní dědictví v České republice prostřednictvím Federace židovských obcí v České republice.

Nejvyšším orgánem sdružení je správní rada, která v roce 2014 pracovala ve složení:

**Jiří Daniček**, Federace židovských obcí v ČR (předseda)

**Eva Lorencová**, Židovská obec v Praze

**PhDr. Jan Munk**, Federace židovských obcí v ČR

**Jiří Löwy** (od 1. 10. 2014)

**PhDr. Eva Sedláková**, Židovská obec v Praze

**Mgr. Petr Svojanovský**, Ministerstvo kultury ČR

Kontrolním orgánem sdružení je dozorčí rada, která v roce 2014 pracovala ve složení:

**Ing. Jan Neubauer**, Židovská obec v Praze (předseda)

**Ing. Vladimír Látal**, Federace židovských obcí v ČR

**Ing. Marta Rubínová**, Ministerstvo kultury ČR

V roce 2014 se správní rada sešla k jednání čtyřikrát a dozorčí rada dvakrát. Z jednání za přítomnosti právníka byly pořízeny zápisy.

Ředitelem muzea v roce 2014 byl Leo Pavlát.



# 2

## Základní údaje o ŽMP

### a) Objekty ve správě ŽMP

Administrativní budovy v ulici U Staré školy 1 a 3, Praha 1 – správa muzea, odborná pracoviště, depozi-táře, knihovna, Multimediální centrum, kavárna, Galerie Roberta Guttmanna (výstavní prostor pro pořádání krátkodobých výstav)

- Maiselova synagoga – stálá expozice v hlavní lodi *Dějiny Židů v Čechách a na Moravě – I. Od počátku osídlení do emancipace*. Celkem vystaveno 146 originálů, faksimilií a kopií dokumentů. Od 29. 3. 2014 z důvodu oprav a instalace nové expozice přechodně uzavřena.
- Španělská synagoga – v hlavní lodi a na galerii stálá expozice *Dějiny Židů v Čechách a na Moravě – II. Od emancipace do současnosti*. Celkem vystaveno 546 originálů, faksimilií a kopií dokumentů; zimní modlitebna: stálá expozice *Stříbro českých synagog*. Celkem vystaveno 224 předmětů.
- Pinkasova synagoga – v hlavní lodi *Památník českých a moravských Židů, kteří se stali oběťmi šoa*; v prvním poschodí stálá expozice *Příběh dětí. Dětské kresby z Terezína 1942–1944*. Celkem vystaveno 238 originálů, faksimilií a kopií dokumentů.
- Klausová synagoga – v hlavní lodi stálá expozice *Židovské tradice a zvyky – I. Synagoga a svátky*, na galerii stálá expozice *Židovské tradice a zvyky – II. Běh života*. Celkem vystaveno 481 origi-nálů, faksimilií a kopií dokumentů.
- Obřadní síň – pokračování stálé expozice *Židovské tradice a zvyky – II. Běh života*. Celkem vysta-veno 140 originálů, faksimilií a kopií dokumentů.

### b) Co ŽMP nabízí

- Prohlídku pěti stálých expozic v historických objektech, Starého židovského hřbitova z 15.–18. století.
- Prohlídky krátkodobých výstav v Galerii Roberta Guttmanna.
- Vzdělávací programy a prohlídky prostřednictvím Oddělení pro vzdělávání a kulturu v Praze a Brně.
- Kulturní pořady se židovskou tematikou v Oddělení pro vzdělávání a kulturu v Praze a Brně.
- Semináře s židovskou tematikou.
- Služby Multimediálního centra – připojení na internet, základní judaistická literatura a speciální databáze, prezenční videotéka a fonotéka, prodej knih vydávaných ŽMP.
- Služby archivu – zajišťování badatelských služeb (poskytování archivních materiálů ke studijním účelům, odborné konzultace, rešerše, reprografické služby).
- Služby specializované knihovny pro odbornou i laickou veřejnost.
- Vzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím Oddělení pro vzdělávání a kulturu.
- Konzultace pro odbornou i laickou veřejnost k otázkám dějin českých a moravských Židů.
- Konzultace pro odbornou i laickou veřejnost k otázkám perzekuce českých a moravských Židů za druhé světové války.
- Konzultace pro odbornou i laickou veřejnost k otázkám sbírkových fondů ŽMP, odborné výklady a rešerše.
- Semináře *Židé, dějiny a kultura* ukončené certifikátem MŠMT.
- Posouzení a vyřízení žádostí k trvalému vývozu předmětů kulturní hodnoty a k vývozu předmětů kulturní hodnoty na dobu určitou a služby znaleckého ústavu.
- Historické obrazové materiály k reprodukci.

- Vlastní publikace, CD a propagační materiály včetně prodeje muzejních publikací on-line prostřednictvím internetových stránek muzea.
- Prodej hesel z *Encyklopedie židovských obcí Čech, Moravy a Slezska* on-line prostřednictvím internetových stránek muzea.
- Možnost rezervovat si návštěvu v přesně určený čas prostřednictvím Informačního a rezervačního centra ŽMP.
- Prohlídky expozic s kvalifikovanými průvodci.
- Prohlídku s individuálním audioprůvodcem na základě smlouvy s firmou Promotion & Education, s. r. o.

Interiér Španělské synagogy





# 3

## Návštěvnost

Následující tabulka uvádí počet návštěvníků v ŽMP v roce 2014:

	Celkem návštěvníků		
		Dospělí	Junioři
Leden	20 116	14 909	5 207
Únor	22 255	14 008	8 247
Březen	47 107	23 456	23 651
Duben	61 933	38 087	23 846
Květen	60 067	48 162	11 905
Červen	53 764	41 101	12 663
Červenec	60 636	43 141	17 495
Srpen	72 122	54 181	17 941
Září	52 294	40 013	12 281
Říjen	52 980	39 625	13 355
Listopad	33 804	25 400	8 404
Prosinec	42 882	31 800	11 082
<b>CELKEM</b>	<b>579 960</b>	<b>413 883</b>	<b>166 077</b>

V únoru 2014 bylo slavnostně otevřeno Informační a rezervační centrum ŽMP v srdci někdejšího pražského Židovského Města, v Maiselově ulici 15 v Praze 1. Návštěvníci zde vedle kompletní nabídky vstupenek na jednotlivé prohlídkové okruhy a objekty naleznou interaktivní informační bránu se základními údaji o jednotlivých památkách a stálých expozicích v areálu Židovského Města, ale i o vybraných židovských památkách na území Prahy a České republiky. Návštěvnické informace dále doplňuje přehled aktuálních kulturních a vzdělávacích programů muzea i spolupracujících organizací a institucí. Opomenuty nezůstaly ani praktické tipy věnované možnostem stravování či službám tematicky zaměřených cestovních kancelářů. Stálou součástí nabídky centra tvoří také půjčovna audioprůvodců. Vedle individuálních turistů centrum slouží i k přijímání objednávek a rezervací průvodců, zástupců škol a cestovních kancelářů. Jeho součástí je též odpočinkový prostor s nabídkou občerstvení a sociálním zařízením. K dispozici je rovněž bezbariérový vstup a přebalovací pult. Autorem architektonického řešení centra je Ing. arch. Jakub Tejkl, stavební práce provedla firma Kališ a Krátkoruký, s. r. o., grafické práce zajistila společnost Colmo, v. o. s.

Návazně ve vyklizených prostorách někdejšího Rezervačního centra v Klausově synagoze byl rozšířen stávající obchod upomínkových předmětů. Nově je i zde možné zakoupit vstupenky na jednotlivé prohlídkové okruhy pražského Židovského Města.

V roce 2014 ŽMP současně v návaznosti na dříve osvědčené postupy rozvíjelo své činnosti k podpoře zájmu návštěvníků. Byl přitom zaznamenán zvýšený zájem o společnou vstupenku do ŽMP a Staronové synagogy. Této možnosti využívají především domácí návštěvníci při rodinných prohlídkách. Po přípravě grafické prezentace foto-poplatků pro Starý židovský hřbitov u pokladen došlo rovněž k výraznému navýšení prodeje u této služby.



I v roce 2014 ŽMP nabízelo dříve zavedené slevy v rámci programu Zlatá karta Pražské plynárenské, slevových kuponů firmy Prague City Pass a programu Opencard. Bonus program České spořitelny musel být ukončen v důsledku zrušení celého programu poskytovatelem. Dále se potvrdila výhodnost participace na programu Prague Card, který ročně přivádí do muzea více než 30 000 návštěvníků. Jedná se o individuální návštěvníky ubytované v pražských hotelích, jimž uvedená karta umožňuje zvýhodněný vstup do většiny významných pražských kulturních institucí. Nově byl prodej této karty zahájen v Informačním a rezervačním centru. Nezměněně v roce 2014 pokračovala podpora návštěv školních skupin za výrazně zlevněné vstupné prostřednictvím muzejního Oddělení pro vzdělávání a kulturu. Rovněž činnost Společnosti přátel Židovského muzea v Praze přispívala k úspěšné propagaci muzea, na čemž se podíleli aktivisté zařazení do dobrovolnického programu.

V roce 2014 ŽMP navštívilo o 38 959 (7,20 %) návštěvníků více než v roce předchozím, a to i přesto, že jeden z návštěvníckých objektů ve správě ŽMP, Maiselova synagoga, byl od 29. března 2014 z důvodu rekonstrukce uzavřen. O zvýšení návštěvnosti se významně zasloužilo nově otevřené Informační a rezervační centrum.

Informační a rezervační centrum





# 4

## Organizační struktura a zaměstnanci

ŽMP bylo v roce 2014 dle svého organizačního řádu rozděleno do 8 odborů. Ke konci roku 2014 mělo v průměru 135 zaměstnanců včetně 9 pracovníků, jejichž mzda je plně hrazena z grantů, a 11 pracovníků na mateřské dovolené. Ve fyzických osobách činil počet zaměstnanců k 31. 12. 2014 celkem 136, což představovalo přepočítaných 123 plných pracovních úvazků.

Zaměstnanecká struktura byla následující: ředitel, 46 pracovníků ostrahy a kustodů, 52 vědeckých a odborných muzejních pracovníků včetně restaurátorů, 13 ekonomických pracovníků včetně pokladních v expozicích, 9 pracovníků pro vzdělávací a kulturní činnost, 4 pracovníci pro zajištění provozu, oprav, rekonstrukcí a správu budov a hřbitovů, 4 administrativní pracovníce, 4 pracovníci zajišťující publicitu a výstavy, 3 pracovníci Informačního a rezervačního centra.

Během roku 2014 dále 156 pracovníků provádělo práce mimo hlavní pracovní poměr (dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce, autorské smlouvy).

Průměrný měsíční plat zaměstnance ŽMP (na přepočtené stavy) v roce 2014 činil 24 796 Kč. Průměrná mzda v ČR (na přepočtené stavy) přitom ve stejném roce činila 25 686 Kč a v Praze 33 347 Kč.





# 5

## Výstavní činnost

### a) Galerie Roberta Guttmanna

V muzejní Galerii Roberta Guttmanna v ulici U Staré školy 3, v Praze 1 se v roce 2014 představily tři výstavy.

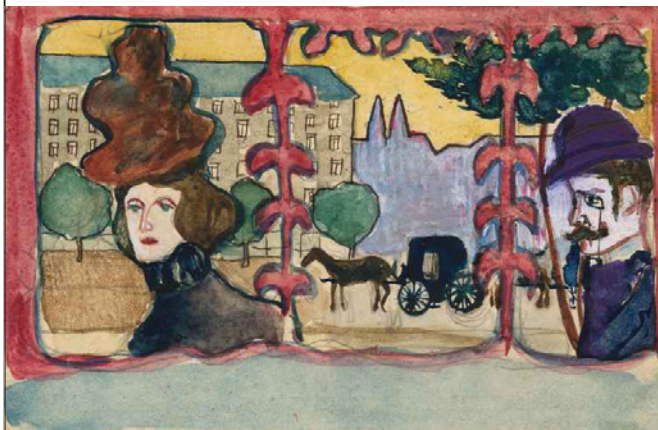
Až do 30. března patřily galerijní prostory výstavě *Pravda a lež. Filmování v ghettu Terezín 1942–1945*, kterou ŽMP připravilo ve spolupráci s Národním filmovým archívem. Expozice na základě nejnovějších poznatků přiblížila historii vzniku propagandistických filmů věnovaných ghettu Terezín. Vůbec poprvé veřejnosti představila montáž z filmových výstřížků z roku 1942, které vězni ukryli v ghettu a které se podařilo v Národním filmovém archivu identifikovat v roce 2004, i dosud nepublikované fotografie, jež byly tajně pořízeny během filmování v letech 1944–1945. Návštěvníci dále mohli zhlédnout záběry z dokumentace průběhu natáčení v roce 1942, jakož i oba dochované fragmenty druhého terezínského filmu. Výstavu, jejímiž kurátorkami byly Eva Strusková za NFA a Jana Šplíchalová za ŽMP, zhlédlo po jejím prodloužení více než 13 000 osob a zařadila se mezi nejúspěšnější výstavní projekty ŽMP. Velké pozornosti se expozice těšila u domácích i zahraničních médií – informovaly o ní např. Česká televize, Český rozhlas, Lidové noviny, Týden, Prager Zeitung, Prague Post či Daily Telegraph. Jana Šplíchalová informovala o výstavě v časopise *Judaica Bohemiae* pod názvem *Truth and Lies: Filming in the Ghetto Terezín, 1942–1945*. K výstavě vyšlo stejnojmenné DVD v češtině, angličtině a němčině, které vedle odborných komentářů obsahuje vybrané filmové záběry, edici nejdůležitějších dokumentů a obrazových materiálů a kalendárium zachycující mimo jiné osudy filmů a jejich fragmentů po roce 1945. Projekt vznikl za podpory nadace Dutch Jewish Humanitarian Fund, Hlavního města Prahy, Česko-německého fondu budoucnosti, Nadačního fondu obětem holocaustu a Nadace Židovského muzea v Praze.

Od 24. dubna do 3. srpna 2014 měli návštěvníci možnost zhlédnout výstavu *Příběh pokračuje. Přírůstky ve sbírkách Židovského muzea v Praze 1994–2014*, kterou ŽMP připravilo k 20. výročí své činnosti jako nestátní organizace. Výstava představila více než 100 výjimečných exponátů, jež se staly součástí sbírek ŽMP v posledních dvou desetiletích. Prostřednictvím vybraných uměleckých děl, rukopisů, knih, archiválií, rituálních předmětů i předmětů denní potřeby expozice seznámila se základy akviziční práce muzea a přiblížila jak historii jednotlivých artefaktů, tak příběhy jejich původních majitelů. Z několika tisíc nových položek z let 1994–2014 vybrali kurátoři předměty, které veřejnosti představily celou škálu sbírkotvorných aktivit ŽMP. Česká i zahraniční veřejnost měla mimo jiné poprvé možnost



Pravda a lež. Filmování v ghettu Terezín 1942–1945

Příběh pokračuje. Přírůstky ve sbírkách Židovského muzea v Praze 1994–2014



spatřit synagogální oponu z Mladé Vožice z poloviny 19. století, kterou se jako vůbec první pohřešované judaikum českého původu podařilo v březnu 2014 restituovat z USA. Díky moderní technice si návštěvníci mohli prohlédnout exponáty, které nebylo kvůli jejich rozměrům nebo technickému stavu možné vystavit přímo, zatímco s jinými předměty se mohli seznámit detailněji – např. albem 33 ručně malovaných pohlednic Eugena von Kahlera z let 1897–1901 či Pamětním listem z cesty do Lán na hrob Charlotte Garrigue Masarykové, který vytvořil Robert Guttman v roce 1928. Zvláštní místo pak v audiovizuální části patřilo výběru z unikátní sady kolorovaných diapositivů z počátku 20. století, tematicky spojených s územím Palestiny, a nahrávka skladby Kol Nidrei, op. 47 Maxe Brucha z roku 1881, jak ji zaznamenal hrací pás do klavírního automatu lipské firmy F. L. Hupfeld, AG, z roku 1922. Autorkami scénáře a libreta výstavy byly Dana Veselská a Michaela Sidenberg. Výstava vznikla za podpory Magistrátu hl. města Prahy a Nadace Židovského muzea v Praze. Navštívilo ji 6 665 návštěvníků.

Dne 27. srpna 2014 proběhla vernisáž výstavy *Orient v Čechách? Židovští uprchlíci za první světové války*, kterou ŽMP reflektovalo sté výročí vypuknutí tohoto konfliktu.

Statisíce lidí v době první světové války utíkaly do vnitrozemí habsburské monarchie z obavy před násilím, před pohyby fronty, ze zničených vesnic a okupovaných měst.

Orient v Čechách? Židovští uprchlíci za první světové války



Expozice sledovala osudy židovských utečenců v Čechách a na Moravě v širším kontextu uprchlíků a uprchlické politiky v celé habsburské monarchii. Přiblížila veřejnosti nejen bezprostřední osudy uprchlíků, ale také reakce společnosti? zda a jak v té době rozšířené rozdělování lidí podle etnika ovlivňovalo přístup k uprchlíkům, nakolik se do reakcí na židovské uprchlíky promítaly předsudky a proč se po konci války a vzniku nezávislého Československa právě židovští uprchlíci stali terčem nevybíravých antisemitských kampaní.

V České republice dosud nezveřejněné fotografie ilustrovaly nejen život uprchlíků, jejich ubytování či uprchlické tábory, ale vypovídaly také o fascinaci odlišností „východních Židů“, jejichž oděv, zbožnost a nezvyklý jazyk vyvolávaly značnou pozornost. Vyrovňávání se s odlišností a předsudky vůči židovským uprchlíkům zachytily namluvené úryvky z dobových kronik a tisku. Výstava veřejnosti zpřístupnila jak ojedinelé audiovizuální výpovědi židovských uprchlíků, tak i jejich postoje a každodennost rekonstruované z tisku a ze zlomků materiálů pomocných organizací. Z fyzických stop pobytu uprchlíků za doby první světové války se dochovaly většinou pouze náhrobky na židovských hřbitovech. Na výstavě byl k vidění jeden z nich, unikátní dřevěný náhrobek zapůjčený z Horažďovic. Autory scénáře a libreta výstavy byli Michal Frankl, Jan Wittenberg a Wolfgang Schellenbacher. Výstava uskutečněná za podpory Česko-německého fondu budoucnosti a Nadace Židovského muzea v Praze přilákala za dobu svého trvání (do 1. 2. 2015) 9 664 návštěvníků.

## b) Výstavy v Oddělení pro vzdělávání a kulturu

Další výstavy ŽMP připravilo prostřednictvím svého Oddělení pro vzdělávání a kulturu (OVK) v Praze a v Brně. V hlavním městě jich v prostorách OVK v Maiselově ulici 15 v Praze 1 bylo uspořádáno pět: **Staré stromy na židovských hřbitovech** – výstava fotografií Václava Chvátala; **V proudu dialogu** – výstava černobílých fotografií Norberta Švarce zachycující stopy židovské přítomnosti v dnešním ukrajinském městě Černovice; **Rodinný tábor** – výstava připravená Památkem Terezín; **Svědectví terezínských zdí** – výstava fotografií Richarda Homoly; a konečně výstava **Synagogy v plamenech: Křišťálová noc 1938 v českém pohraničí** připravená ve spolupráci se Severočeským muzeem v Liberci.

V moravské metropoli mohli návštěvníci v prostorách OVK v budově brněnské židovské obce zhlédnout deset výstav: přehlídku vítězných žákovských prací výtvarné soutěže Památníku Terezín **Tady se to nemůže stát**; výstavu klasických kontemplativních fotografií Norberta Švarce zachycujících téměř zaniklé židovské stopy z ukrajinských Černovic nazvanou **V proudu dialogu**; putovní výstavu **Zapomenutá sousedství** o holocaustu Židů v bývalém politickém okrese Tišnov; obrazy třebíčského výtvarníka Josefa Hrubeše **Mám rád ty staré domy**; putovní výstavu občanského sdružení Respekt a tolerance **Obyčejní lidé v neobyčejných časech**; výstavu obrazů a užitných předmětů vytvořených manželkou brněnského rabína Ruth Kučerovou nazvanou **Orach chajim aneb Jak se žije (nejen) u rabínů**; výstavu obrazů členky brněnské obce Judity Kopotové; olejomalby a koláže mikulovské výtvarnice a galeristky Sylvy Chludilové; **Obrazy inspirované kabalou** akademické malířky Zuzany Kadlecové. Závěrem roku pak výstavu obrazů s židovskou tematikou Edity Reinoldové, které byly vytvořeny technikou malování horkým voskem, enkaustikou.

Svědectví terezínských zdí



### c) Výstavy ve spolupráci s dalšími institucemi

Pražská pobočka Oddělení pro vzdělávání a kulturu nabízela v roce 2014 13 putovních výstav, z nichž sedm se zabývalo tematikou šoa: *Neztratit víru v člověka... Protektorát očima židovských dětí; Anna Franková – odkaz pro současnost; Ghetto jménem Baluty/Zpráva o Lodži; Zmizelí sousedé – Pocta dětským obětem holocaustu; Židovské svědectví o českém století; Děvčata z pokoje 28, L 410, Terezín a Příběh dětí – kresby dětí z terezínského ghetta*. Nabídka putovních výstav dále zahrnovala pět populárně naučných témat (*Barokní synagogy v českých zemích; Druhý život českých svitků Tóry; Historie Židů v Čechách a na Moravě; Židovské tradice a zvyky a Židovské vzdělávání a školství*) a rovněž fotografickou výstavu Karla Cudlína *Stříbrný příliv* z prostředí seniorů soustředěných kolem centra na pražském Hagiboru provozovaného Židovskou obcí v Praze.

Tyto výstavy byly v roce 2014 instalovány v 60 školách a muzeích v České republice a ve 3 zahraničních institucích (Německo, Slovensko, Belgie).

Brněnská pobočka Oddělení pro vzdělávání a kulturu zapůjčovala dvě putovní výstavy s tematikou šoa, a to *Příběh dětí – kresby dětí z terezínského ghetta* a *Děvčata z pokoje 28, L 410, Terezín*. První z výstav byla dlouhodobě zapůjčena do Městského kulturního střediska v Holešově, kde byla umístěna v místní synagoze. Druhá výstava byla zapůjčena do 4 škol a muzeí.





# 6

## Sbírky a jejich dokumentace

### a) Péče o sbírky

Sbírkové předměty, knižní fond i archivní fondy ŽMP byly plně zabezpečeny v teplotně, světelně i klimaticky kontrolovaných podmínkách. Restaurátoři průběžně kontrolovali stav předmětů jak v depozitářích, tak i ve stálých expozicích muzea, kde rovněž prováděli měření intenzity osvětlení. Dvakrát se uskutečnila preventivní dezinfekce vybraných prostor administrativní budovy a depozitářů ŽMP.

Externí restaurátorské zásahy byly prováděny pouze v případech bezprostředního ohrožení sbírkových předmětů špatným fyzickým stavem, pokud práce nebylo možno z kapacitních důvodů provést přímo v dílnách ŽMP. Externím odborníkům bylo v roce 2014 zadáno ke konzervaci či restaurování 6 předmětů ze sbírky textilu.

Restaurátorská dílna textilu se v roce 2014 věnovala kontrole soupisů uložením drobného textilu před uzavřením depozitáře v Maiselově synagoze (2 500 kusů). Dílna dále pokračovala v opravách (změnách) inventárních čísel na souborech zednářských odznaků a polštářů (151 kusů). Pro výstavní účely byl ušit korpus k 6 sbírkovým předmětům. Dále bylo konzervováno či restaurováno 98 sbírkových předmětů.

Restaurátoři papíru spolupracovali v roce 2014 při přípravě dvou muzejních výstav (*Příběh pokračuje, Orient v Čechách?*), pro které provedli drobné restaurátorské zásahy a adjustace na 70 předmětech. Restaurátoři se dále podíleli na deinstalaci stálé expozice v Maiselově synagoze. Pro novou stálou expozici Maiselovy synagogy připravili 9 kusů faksimilií a opravili všechny původní faksimilie, které budou v nové expozici využity. Společně s kurátorkou sbírky rukopisů a nálezů z geniz na papíře provedli průzkum předmětů uložených v dočasném depozitáři geniz. Práce pro jednotlivá oddělení ŽMP zahrnovala restaurátorské zásahy na 107 kusech prací na papíře, kartonech a pauzácích pro sbírku vizuálního umění, 28 kusů předmětů z papíru pro oddělení pro dějiny šoa a 458 fotografií a 2 fotoalba pro sbírky fotoarchivu. Pro knihovnu ŽMP bylo restaurováno 11 knih a další knihařské zásahy byly provedeny na 32 knihách. Pro archiv ŽMP bylo restaurováno 7 vázaných archivních pramenů. Pro sbírku rukopisů a nálezů z geniz na papíře byl restaurován 1 rukopis a 44 předmětů ze souboru geniz. Koncem roku restaurátorská dílna papíru spolupracovala s Úsekem dokumentace a evidence sbírek a v depozitáři na Smíchově, kde se připravovala instalace stabilního hasicího systému, společně zabalili a přestěhovali kompletní depozitář souboru malby (cca 1 300 obrazů).

Starý židovský hřbitov



V restaurátorské dílně kovů bylo konzervováno nebo restaurováno 77 stříbrných, mosazných, dřevěných a železných předmětů. Dále byly sbírkové předměty konzervovány nebo restaurovány pro výstavy, zápůjčky a pro účely systematické digitalizace sbírky stříbra.

Za dohledu pracovnice muzejního archivu (V. Hamáčková) bylo restaurováno 24 náhrobků vsazených v opěrné zdi při Klausové synagoze a dalších 9 náhrobků vybraných z celé plochy hřbitova.

## b) Dokumentace

Úsek Dokumentace a evidence sbírek ŽMP pokračoval ve stabilizaci a optimalizaci klimatických podmínek v depozitářích.

Během roku 2014 byly postupně uzavřeny dva depozitáře. Uzavření pražského depozitáře kovů a trojrozměrných předmětů v důsledku probíhající rekonstrukce objektu a budování nové stálé expozice v Maiselově synagoze předcházelo přestěhování souboru plastiky do jiného objektu a její nové uložení. Před zahájením samotné rekonstrukce byla v prostoru depozitáře instalována řada mechanických a elektronických zábran a bezpečnostních a ochranných prvků. Prostor depozitáře byl během rekonstrukčních prací průběžně kontrolován. Ve druhé polovině roku, kdy ve smíchovském depozitáři začala příprava na instalaci stabilního hasicího zařízení, byl dočasně přesunut soubor malby a při tom byl roztříděn a zpracován soubor ochranných rámců pro závěsné obrazy. Před přestěhováním depozitáře byla provedena fotodokumentace souboru malby a intenzivně pokračovala digitalizace souboru kresby a grafiky. Celkem bylo v roce 2014 digitalizováno 3 233 sbírkových předmětů.

V mimopražském depozitáři textilu byly udržovány klimatické a bezpečnostní podmínky zlepšené na základě stavebních opatření z nedávných let. Na základě vyhodnocení celkové situace včetně statiky budovy vedení ŽMP přijalo rozhodnutí přesunout soubor textilu do nového depozitáře v Praze.

Úsek Dokumentace a evidence sbírek vystavil v roce 2014 celkem 172 výdejek, na nichž bylo zaevidováno (tj. vydáno z depozitáře a uloženo zpět) 5 092 sbírkových předmětů. Předměty byly nejčastěji vyjímány z depozitárního režimu pro digitalizaci a restaurování, konzervování nebo čištění. Mimo depozitáře ŽMP zůstalo k 26. 1. 2015 celkem 2 043 předmětů (především v expozicích a na výpůjčkách pro výstavní účely).

Úsek dokumentace a evidence sbírek se i v roce 2014 věnoval průběžné inventarizaci sbírkových fondů ŽMP. Časově náročné bylo dokončení prací vyplývajících z inventarizace z roku 2013 (dohledání chybných evidenčních čísel, označení katalogizačních karet razítkem revize, vypracování závěrečné zprávy), protože v roce 2013 bylo zkontrolováno více než 14 700 předmětů, což představuje více než jednu třetinu sbírkových předmětů ve správě odboru sbírek. Oproti běžnému postupu byly navíc k inventarizované ověřované části sbírkového fondu vyplněny základní údaje v muzejním databázovém systému a záznamy byly konfrontovány s dostupnými obrazovými daty. Současně se uskutečnila další část inventarizace sbírkového fondu ŽMP dle zákona o centrální evidenci sbírek (CES). V roce 2014 byla provedena inventarizace souboru rukopisů a nálezů z geniz na papíře, která obsáhla přibližně 2 000 předmětů, tj. zákonem požadovaných 5 % sbírkového fondu ŽMP.

V průběhu roku 2014 byla podána 2 hlášení o změnách v CES na MK ČR. Ve shodě s příslušnými zákonnými předpisy byly připraveny podklady pro katalogizaci přírůstků za rok 2011 a bylo nahlášeno 549 nových evidenčních čísel do podsbírký judaik.

Průběžně se zapisovaly a doplňovaly údaje o sbírkových předmětech do muzejní databáze. Ta byla během roku 2013 připravena na import do nového systému Collective Access a v roce 2014 tyto práce intenzivně pokračovaly. Mimo jiné zahrnovaly několikanásobnou kontrolu zadaných údajů ve více než

45 000 katalogizačních kartách, přípravu nové taxonomie sbírkových předmětů, ověření a sjednocení zápisu dat a doplnění informací v řádu desetitisíců. Výsledkem je nová taxonomie sbírkových předmětů ve správě ŽMP, která reflektuje skutečnou strukturu sbírkových fondů muzea.

V roce 2014 se podařilo dokončit rozsáhlý úkol, na kterém pracovníci úseku pracovali několik let, a sice přepis údajů z přírůstkových knih do databáze v počítačovém programu Excelu. Interní databáze přepisu přírůstkových knih, která obsahuje více než 84 000 záznamů pořízených mezi lety 1950 (založení přírůstkových knih se zpětným zápisem přírůstků od roku 1945) a 2009 (zahájení přepisů přírůstkových knih do elektronické podoby), slouží především pro rychlé vyhledávání údajů například při katalogizaci nebo inventarizaci sbírek a pro ověření správnosti čísel. Databáze a správnost přepisu je průběžně kontrolována a doplňována dalšími informacemi z jiných zdrojů (např. nově přidělená inventární čísla, záznam o dohledání původního evidenčního čísla, záznam o vyřazení, odkaz na nabývací doklad apod.). Po dokončení tohoto přepisu začal úsek pracovat na kontrole a doplnění staršího a zčásti pouze dílčího překladu karet tzv. Německého katalogu a vytvoření sekundární tabulky typově členěné dle účelu donace a jmen donátorů. Tento projekt s ohledem na množství záznamů rovněž zabere několik let.

V rámci přípravy podkladů pro výstavu *Příběh pokračuje* byla provedena podrobná analýza přírůstků za posledních 20 let a zpracovány celkové úhrny pro všechny čtyři sbírky členěné dle způsobu nabytí. Zároveň byla vyhodnocena efektivita realizovaných investic do sbírkového fondu v podobě nákupů a vlastního výzkumu muzea. Výsledky byly prezentovány v rámci semináře *Akviziční a de-akviziční činnost muzeí a galerií* a publikovány ve sborníku ze semináře. V roce 2015 bude ještě akviziční činnost vyhodnocena kurátory jednotlivých sbírek v časopise *Judaica Bohemiae*.

Do fotooddělení bylo k digitalizaci předáno přes 3 200 sbírkových předmětů: mimo jiné 76 trojrozměrných předmětů, 113 textilií, 2 823 grafik a kreseb a více než 200 sbírkových fotografií. Přímou v depozitáři probíhala komplexní digitalizace souboru malby.

Fotooddělení současně pokračovalo v digitalizaci archivních a knihovních materiálů (více než 6 000 záběrů, z toho pro oddělení pro dějiny šoa více než 2 300 záběrů a pro knihovnu a Archiv ŽMP více než 2 900 záběrů). Pro výstavu *Příběh pokračuje a Orient v Čechách?* zhotovilo fotooddělení na 400 snímků a také jednu videosekvenci.

Průběžně byly fotografovány vernisáže, významné návštěvy a další důležité akce ŽMP (přibližně 800 záběrů). Dále byla pořizována dokumentace exteriérů, interiérů a výstav (přibližně 400 záběrů). Byla zhotovena kompletní fotodokumentace Maiselovy synagogy před rekonstrukcí (přibližně 200 záběrů).

Fotografie z vernisáže výstavy  
Zmařené naděje





V Maiselově synagoze byly rovněž průběžně dokumentovány probíhající stavební práce. Ve spolupráci s Odborem rozvoje a vztahů s veřejností byly také dále zhotovovány snímky pro nové webové stránky muzea a Informační a rezervační centrum v počtu přibližně 200 snímků. Všechny snímky zhotovené ve fotooddělení byly následně ukládány do muzejního digitálního archivačního systému a do databáze Collective Access.

Podstatnou část práce fotoarchivu tvořilo vyřizování více než 220 žádostí badatelů z tuzemska i ze zahraničí včetně poskytování požadovaných materiálů, většinou v elektronické podobě.

### c) Archiv

Celkový rozsah pořádacích prací a služeb poskytovaných badatelské veřejnosti ovlivnilo v roce 2014 budování stabilního hasičského zařízení. Akce si vyžádala úplné vystěhování veškerého archivního materiálu z depozitáře a jeho náhradní uložení v ostatních prostorách archivní budovy na Smíchově a v depozitářích, které laskavě poskytl Archiv Akademie věd ČR ve svém objektu. Archiv ŽMP byl od 1. 10. 2014 pro veřejnost uzavřen.

Pracovnice archivu průběžně kontrolovaly fyzický stav archiválií, za pomoci externistů pokračovalo mechanické čištění od prachu a drobné opravy, vybrané archiválie byly restaurovány v restaurátorské dílně muzea. V roce 2014 bylo vyčištěno 92 archivních knih a 7 jich bylo restaurováno. Souběžně probíhalo mechanické čištění nově převzatých písemností před jejich archivním zpracováním.

Pořádací práce se soustřeďovaly jak na revize a nové zpracování materiálů uložených v archivu, tak na zpracovávání nově získaných osobních pozůstatostí – celkem pěti. (M. Hanková). Pokračovala průběžná revize fondu ŽNO Praha – zrevidováno bylo 102 knih (L. Petrusová). Zároveň probíhalo zpracovávání podnikového archivu Židovského muzea – zpracovány byly materiály z let 1960–1969 (M. Kurečková). Na ŽO Teplice a ŽO Karlovy Vary byly sepsány materiály z let 1945–1990 (V. Hamáčková). Pracovalo se též na přípravě skartačního řízení (M. Kurečková).

Archiv ŽMP



V roce 2014 bylo vytvořeno 7 nových archivních pomůcek, z toho 5 inventářů a 2 manipulační seznamy. Kromě toho byly vytvořeny další 4 inventáře, které po revizi a novém zpracování fondů nahradily starší archivní pomůcky. Celkem bylo v roce 2014 vytvořeno 11 nových archivních pomůcek v elektronické podobě. Na nových webových stránkách ŽMP jsou postupně uveřejňovány archivní pomůcky k jednotlivým fondům.

Ve spolupráci s fotodílnou muzea pokračovala digitalizace vybraného archivního materiálu s cílem zajistit studijní a záložní kopie historicky cenných a badatelsky často požadovaných materiálů. Postupně jsou digitalizovány vybrané archiválie, které slouží především pro rodopisné bádání. V roce 2014 bylo digitalizováno 5 archivních knih (1 142 snímků). Národní archiv dokončil digitalizaci knih familiantů uložených v archivu ŽMP (celkem 13 knih – 1 660 snímků) a zajistil jejich prezentaci na internetu v rámci společného projektu. Na internetových stránkách ŽMP byl zpřístupněn digitalizovaný rejstřík k mikulovským matrikám obsahující údaje z let 1762–1912. Jedná se o významný pramen pro rodopisné bádání.

#### d) Knihovna

Pracovníci knihovny pokračovali v odborné katalogizaci knih, časopisů a jednotlivých článků či statí. Přibyly 2 433 záznamy a ke konci roku elektronický katalog knihovny ŽMP obsahoval více než 55 800 záznamů. V depozitáři periodik v Pinkasově synagoze byly dále zpracovávány časopisy, do katalogu byly vloženy záznamy 30 titulů i údaje o jednotlivých číslech. Pro katalog knihovny bylo rovněž zpracováno a do něj zařazeno 71 záznamů večerních pořadů Oddělení pro vzdělávání a kulturu.

Uskutečnila se též digitalizace kompletní řady periodika B'nai B'rith z let 1922–1937 a dokumenty byly zpřístupněny on-line. Tento projekt byl podpořen z grantového programu VISK 7 Ministerstva kultury ČR.

V historické části fondu proběhla průběžná revize 252 knih zapsaných do Centrální evidence sbírek (CES). V průběhu roku bylo do evidence zapsáno dalších 326 svazků. Ke konci roku 2014 čítala podsbírka „Knihy“ 2 555 tisků. K záznamům knih v elektronickém katalogu jsou postupně připojovány fotografie titulních listů. Ve spolupráci s fotooddělením se zatím podařilo zdokumentovat více než 290 vzácných tisků.

Péče o sbírku vzácných tisků pokračovala průběžným restaurováním 5 exemplářů. Dvě knihy byly opraveny restaurátory papíru v ŽMP a 3 svazky byly zadány externím restaurátorům i díky příspěvku Nadace Židovské obce v Praze. Probíhala rovněž prohlídka stavu bohemikálních a moravikálních tisků pro případné budoucí restaurování. V rámci průběžné katalogizace starých tisků ve fondu knihovny se průběžně katalogizovaly i vzácné tisky a dohledávaly další případné exempláře pro zápis do Centrální evidence sbírek. Odbor též spolupracoval při posuzování darů či nákupů starých a vzácných tisků do fondu knihovny, vyřizování dalších badatelských dotazů na identifikaci tisků či přepisu vpisků při hledání původních vlastníků knih.

V roce 2014 knihovna ŽMP navázala spolupráci s Vyšší odbornou školou grafickou. Spolu s restaurátory papíru pracovníci knihovny vybrali méně vzácné staré tisky, které nebylo možné pro jejich fyzický stav zpřístupnit badatelům. Studenti školy je pak pod odborným dohledem pedagogů restaurovali. Během roku se tak podařilo opravit 8 svazků.

V listopadu 2014 bylo na 7 000 svazků přestěhováno ze správní budovy muzea do depozitáře knihovny v Praze 4. Přesunu předcházela kontrola, při které byly provedeny opravy u chybně uvedených či duplicitních signatur nebo přírůstkových čísel.

#### e) Oddělení pro dějiny šoa

V rámci oddělení bylo nově digitalizováno 7 archivních kartonů dokumentů a 6 fotografických alb. Postupně byly do on-line katalogu na internetové adrese <http://collections.jewishmuseum.cz/> přidávány v rámci Oddělení pro dějiny šoa další sbírkové soubory. Proběhlo uspořádání, revize a import dokumentů z chystané sbírky *Osobní pozůstalosti* (celkem 32 archivních kartonů), k archivní sbírce *Dokumenty perzekuce* a připravované sbírce *Zmizelí sousedé* byly přiřazeny popisky v anglickém jazyce, pokračoval odborný popis snímků ze sbírky fotografií oddělení.



# 7

## Věda a výzkum

Vědecké projekty a další odborná činnost Židovského muzea v Praze usilují o prozkoumání dějin a kultury Židů v českých zemích v širokém kontextu vývoje střední a východní Evropy. Vnímají české a moravské židovské komunity jako součást židovské transnacionální kultury a věnují se vzájemnému ovlivňování stejně jako migraci mezi nimi. Výzkumné projekty podporují pluralitu přístupů, například historický výzkum, kunsthistorii, etnologii a mnoho dalšího. Sahají od zlepšování porozumění rozsáhlým sbírkám ŽMP přes dokumentaci (například židovských hřbitovů) po aktivní výzkum v archivech a dalších paměťových institucích. Výsledky výzkumu muzeum zpřístupňuje také prostřednictvím expozic a dočasných výstav a usiluje o jejich začlenění do vzdělávacích programů. Vědeckou činnost v Židovském muzeu koordinuje Mgr. Michal Frankl, PhD., jako vedoucí Odboru židovských studií a dějin antisemitismu.

Výzkumná práce v roce 2014 zahrnovala interpretaci a další zpracování sbírek různého druhu počínaje sbírkovými předměty přes archivní fondy, fotoarchiv a knihovní fondy. Pro pochopení historie sbírek a jejich významu, ale také pro navrácení předmětů původním vlastníkům včetně Židovského muzea, je zásadní provenienční výzkum (zejména Odbor sbírek a Knihovna, ve smyslu archivní provenience také Archiv a Oddělení pro dějiny šoa). Další významnou součástí výzkumné práce je dokumentace biografických, místopisných a dalších informací týkajících se historie a kultury židovských obcí v českých zemích (viz Oddělení židovských dějin a judaistiky a Archiv). Tento výzkum je základem jak pro publikační činnost pracovníků Židovského muzea, tak i pro vědecké práce vědecké veřejnosti.

Pro vědeckou práci je klíčová spolupráce s dalšími výzkumnými organizacemi a projekty v České republice a v zahraničí. Velmi významná je účast na projektu Evropská infrastruktura pro výzkum holocaustu (Oddělení pro dějiny šoa), jímž se Židovské muzeum v rámci Rámcového programu 7 Evropské komise zapojilo do nové sítě významných výzkumných institucí a archivů. Velký důraz byl v roce 2014 v ŽMP kladen na rozvinutí aktivit, jež přispívají ke zprostředkování informací a metod z nejnovějšího výzkumu o židovských dějinách a vytvoření prostoru pro vědeckou diskusi o těchto tématech. Ve spolupráci s Ústavem pro soudobé dějiny Akademie věd ČR organizovalo muzeum semináře k židovským dějinám, které se většinou konaly v prostorách Oddělení pro vzdělávání a kulturu. Cílem těchto odborných setkání otevřených veřejnosti je vytvořit prostor pro diskusi o aktuálně probíhajících výzkumných projektech k židovským dějinám a dějinám antisemitismu. Obě pořádatelky instituce tak chtějí přispět k výměně informací a metodologických přístupů mezi českými a zahraničními badateli. Semináře se konají jednou měsíčně, po dobu trvání semestru na Karlově univerzitě. Pro účely semináře byl vytvořen seznam e-mailových adres přibližně 200 odborníků, kteří pravidelně dostávají informace o seminářích a dalších odborných akcích.

Zásadní roli v komunikaci vědecké komunity plní impaktovaný vědecký časopis *Judaica bohemiae* (Oddělení židovských dějin a judaistiky) a velmi intenzivně také probíhala příprava knižní řady *Židé – dějiny – paměť*, kterou ŽMP ve spolupráci s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR bude vydávat v Nakladatelství Lidové noviny. K vydání byla po odborné stránce připravena kniha Michaela L. Millera *Moravští Židé v době emancipace*, určená k vydání v roce 2015. Mezi dalšími připravovanými svazky je studie Ines Koeltzsch *Praha sdílená a rozdělená* a práce Michala Frankla a Miloslava Szabó *Budování státu bez antisemitismu? Český a slovenský antisemitismus, 1917–1923*. Ve spolupráci s Ústavem pro soudobé dějiny a Ines Koeltzsch z Masarykova ústavu Akademie věd ČR byly vytvořeny nové webové

### JUDAICA BOHEMIAE XLIX-2



JEWISH MUSEUM IN PRAGUE 2014

stránky na doméně jewishhistory.cz, jež zprostředkovávají informace o vědeckých projektech, konferencích, workshopech, knižní řadě a semináři k židovským dějinám.

Židovské muzeum v Praze představuje a systematicky rozšiřuje infrastrukturu pro vědecký výzkum a zpřístupňuje digitální zdroje on-line a ve studovněch. Usiluje také o aktivní práci s komunitami badatelů a snaží se vyhovět jejich výzkumným potřebám. Z toho důvodu ve spolupráci s dalšími institucemi věnuje značnou pozornost vytváření digitálních zdrojů, jejich propojování a pořádání („digital curation“). Jako centrální software pro správu a rozvoj digitálních dat (kromě knihovnických dat) postupně doplňuje katalog sbírek založený na programu s otevřeným kódem CollectiveAccess. Veřejné rozhraní (<http://collections.jewishmuseum.cz/>) jednotlivá oddělení průběžně doplňují o nová data. V roce 2014 největší projekt v této oblasti představovala příprava importu databáze sbírkových předmětů. Import zahrnoval také zlepšení struktury dat a pročištění autoritních slovníků. Jeho součástí je i zpřístupnění kartotéky předmětů z doby druhé světové války (tzv. Německý katalog) a zhruba 25 000 fotografií či skenů, většinou ve vysokém rozlišení.

ŽMP zároveň své digitální zdroje publikuje i prostřednictvím dalších projektů, ať již informace o archivních fondech prostřednictvím projektů EHRI a Yerusha (Archiv), či vybrané příklady předmětů a dokumentů prostřednictvím prezentace na Google Cultural Institute. V roce 2014 také probíhaly přípravné práce pro zpřístupnění vybraných částí sbírek prostřednictvím portálu Europeana.

#### a) Odbor sbírek

Kurátoři se v roce 2014 věnovali následující odborné a výzkumné činnosti:

Kurátor sbírky kovů Jaroslav Kuntoš se zabýval ověřováním katalogizačních podkladů a sbírkových předmětů z kovů. Do konce roku 2014 bylo tímto způsobem zdokumentováno 235 štítů na Tóru a 67 levitských souprav. V návaznosti na předchozí výzkum možností identifikace drahých kamenů na sbírkových předmětech, prováděný ve spolupráci s prof. Janem Jehličkou (PřF UK), publikoval jako spoluautor v impaktovaném vědeckém časopise zaměřeném na aplikaci tzv. Ramanovy spektroskopie *Journal of Raman Spectroscopy* článek *In situ study of stones adorning a silver Torah shield using portable Raman spectrometers*. J. Kuntoš se podílel na přípravě podkladů pro výstavu *Akvizice 1994–2014* a spolupracoval při realizaci výstavy a přípravě shrnující studie pro časopis *Judaica Bohemiae* (vyjde 2015). Dále provedl odbornou analýzu souborů historického nábytku ze sbírek ŽMP (103) položek.

Kurátorka sbírky vizuálního umění Michaela Sidenberg se v roce 2014 věnovala jak výzkumu spojenému se svěřenými sbírkovými fondy (část výsledků byla prezentována v rámci výstavy *Příběh pokračuje: Přírůstky ve sbírkách Židovského muzea v Praze 1994–2014*, již byla spolukurátorkou), tak přípravě nové stálé expozice *Kabinet Friedl*. Ta v závislosti na dostatečném množství finančních prostředků vznikne v prostorách stávající Galerie Roberta Guttmanna a její těžiště bude tvořit sbírka dětských kreseb vytvořených od počátku roku 1943 do podzimu 1944 v ghettu Terezín pod vedením významné představitelky meziválečné avantgardy, designérky a pedagožky Friedl Dicker-Brandeisové (1898–1944).

M. Sidenberg se dále soustředila na řešení otázek spojených s dohledáváním a restitucemi předmětů odcizených z majetku FŽO a nelegálně vyvezených do zahraničí (jedná se převážně o rituální předměty, jež prošly evidencí a správou ŽMP a dříve byly v majetku českých a moravských židovských obcí, které v poválečném období buď nebyly obnoveny, nebo přestaly existovat v důsledku emigračních vln a odlivu židovské populace z regionů). Příkladem *pars pro toto* je opona z Mladé Vožice, inv. č. 31.669, identifikovaná na jaře 2013 v nabídce newyorské pobočky aukční síně Sotheby's. Případ byl v roce 2014 úspěšně uzavřen navrácením předmětu FŽO a prezentován na zvláštní tiskové konferenci, kterou ŽMP uspořádalo 26. 3. 2014.



Synagogální opona z Mladé Vožice



Akcese a de-akcese muzejních sbírek.

S ohledem na nutnost ozřejmit obsah a spolehlivost některých informačních zdrojů týkajících se proveniencí předmětů ve fondech ŽMP (zejména v souboru vizuálního umění) M. Sidenberg provedla rozsáhlou kritickou rešerši k seznamu 874 údajných původních vlastníků sbírkových předmětů uložených v ŽMP, publikovanému v roce 1948 péčí Národní správy majetkových podstat Židovské rady starších. Výsledkem této práce je soubor 874 záznamů převedený do digitální podoby a doplněný o nová zjištění, který je bez omezení zpřístupněn na internetových stránkách ŽMP. Tento seznam je dále opatřen kritickým komentářem (průvodcem).

Kurátorka sbírky rukopisů a nálezů z geniz na papíře Lenka Uličná připravovala podklady pro zpracování pomocné evidence geniz, a to včetně teoretické báze a sondy do sbírky geniz. Práci s názvem *Papírové nálezy z geniz: Zpracování pomocné evidence* úspěšně obhájila před odbornou komisí při absolvování Školy muzejní propedeutiky. Dále se podílela na přípravě podkladů pro výstavu *Akvizice 1994–2014* a spolupracovala při realizaci výstavy a přípravě shrnující studie pro časopis *Judaica Bohemiae* (vyjde 2015).

Kurátorka sbírky textilu Dana Veselská se v první polovině roku 2014 věnovala především dokončení velkých grantových projektů Odboru sbírek, které probíhaly v letech 2012–2013 (grant OPPA a grant Rothschild Foundation Europe), včetně publikačního výstupu v časopise *Museologica Brunensia* (*Příklady z praxe: podpora vzdělávacích a tréninkových programů pro zaměstnance muzeí z finančních prostředků Evropské unie*). Poté se významně podílela na projektu k připomenutí dvaceti let od založení samostatného Židovského muzea v Praze (po tzv. odstátnění sbírek, k němuž došlo v roce 1994), jehož nejdůležitějším výstupem byla výstava *Příběh pokračuje: Přírůstky ve sbírkách Židovského muzea v Praze 1994–2014*. Jako součást tohoto projektu připravila též ve spolupráci s AMG ČR a ČV ICOM seminář *Akcese a de-akcese muzejních sbírek a otázky související s touto činností*, k němuž koncem roku 2014 zeditovala sborník příspěvků. Autorsky se podílela na příspěvku kolektivu autorů pro tento sborník a rovněž na přípravě shrnující studie k tématu pro časopis *Judaica Bohemiae* (vyjde 2015).

Vedoucí fotoarchivu Martin Jelínek zahájil přípravu souhrnné prezentace tzv. Osvětimského alba. Výstavu s doprovodným programem spolupřádá na jaře 2015 Židovské muzeum v Praze spolu s Galerií hl. města Prahy.

Vedoucí úseku dokumentace a evidence sbírek Magda Veselská připravila biografický text o posledním vedoucím (Leiter) pražské židovské obce za 2. světové války Františku Friedmannovi pro Biografický slovník českých zemí. Text bude publikován v roce 2015.

Koordinátor restaurátorské dílny Pavel Veselý napsal pro sborník *Výzdobné techniky kovů*, který v roce 2014 vydalo Technické muzeum v Brně, příspěvek *Výzdobné techniky na stříbrných ozdobách Tóry ze sbírky Židovského muzea v Praze*.

Jako každý rok proběhla ve spolupráci s FF UK přednáška v expozicích pro posluchače Ústavu pro dějiny umění. Odborní pracovníci Odboru sbírek byli rovněž zastoupeni na řadě konferencí, sympozií a diskusí. Lenka Uličná na mezinárodní konferenci 5th International Students' Workshop Central European Jewish Studies přednesla příspěvek *Polizei Ordnung far die Marishen Juden Shaft, Ms JMP 11.659* a rovněž se zúčastnila mezinárodní konference *Curated Collections: Toward A Jewish Digital Culture, The 2nd International Conference of Judaica-Collection Curators*, kterou pro zvané účastníky pořádala Izraelská národní knihovna v Jeruzalémě. Lenka Uličná se též účastnila Debaty o mezináboženském soužití židů a křesťanů ve středověkých Čechách a na Moravě, kterou odvysílala 28. 3. 2014 TV Noe. Několik pracovníků odboru sbírek (M. Sidenberg, D. Veselská, J. Korbelová) vystoupilo s příspěvkem na semináři *Akcese a de-akcese muzejních sbírek*, který ŽMP spolupřádalo s AMG ČR a ČV ICOM v OVK. Vedoucí fotoarchivu Martin Jelínek se zúčastnil s příspěvkem *The Early Copy of the Auschwitz Album in the Collection of the Jewish Museum in Prague* konference EHRI v Praze a s příspěvkem



*Collective Access a online výstava „neZnámi“* konference Prezentace kulturního dědictví online v Národním muzeu. Eduard Feuereis se zúčastnil semináře *Muzea a digitalizace* v Brně, který organizovalo Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví. Dana Veselská a Magda Veselská prezentovaly na mezinárodní konferenci *Approaches to Authenticity: the Virtual vs. the Material vs. the Recreated*, která se uskutečnila ve Varšavě, příspěvek *Identifying Donors of Objects in the Collections of the Jewish Museum in Prague, 2012–2014*. M. Sidenberg se zúčastnila semináře *Provenance Research Training Program* spolupořádaného Evropským institutem odkazu šoa a Conference on Jewish Material Claims Against Germany v Římě.

Restaurátorky textilu se zúčastnily textilního semináře pořádaného v Obecním domě skupinou Textil při Komisi konzervátorů a restaurátorů Asociace muzeí a galerií (AMG). Zástupkyně restaurátorské dílny textilu se účastnila celorepublikové konference Komise konzervátorů a restaurátorů AMG v Ústí nad Labem. Koordinátor restaurátorské dílny kovů Pavel Veselý přednesl příspěvek na semináři *Výzdobné techniky kovů* pořádaném AMG ve spolupráci s Metodickým centrem konzervace při Technickém muzeu v Brně. V restaurátorské dílně textilu absolvovala praxi pod vedením koordinátorky dílny studentka VŠCHT. V restaurátorské dílně papíru absolvovala praxi pod vedením koordinátora dílny studentka VOŠG.

#### b) Oddělení pro dějiny šoa

V roce 2014 bylo možno v Galerii Roberta Guttmanna zhlédnout dvě výstavy připravené pracovníky oddělení (viz část 5a). K výstavě *Orient v Čechách? Židovští uprchlíci za první světové války* oddělení zajistilo komentované prohlídky pro veřejnost, speciální prohlídky byly určeny studentům základních, středních a vysokých škol, ale i pro pedagogické, muzejní a odborné pracovníky včetně zahraničních.

V rámci projektu *Evropská infrastruktura pro výzkum holocaustu (European Holocaust Research Infrastructure, EHRI)*, více na <http://ehri-project.eu/>) připravovali pracovníci Židovského muzea v Praze ve spolupráci s dalšími partnery projektu archivního průvodce po vybraných fondech židovských obcí (tzv. „židovských rad“) v době druhé světové války. Cílem tohoto průvodce je zdůraznit prameny vytvářené židovskými organizacemi za nacistické okupace a napomoci výzkumu tohoto složitého tématu, jež se stalo zdrojem řady veřejných i historiografických kontroverzí. Průvodce, který kombinuje narativní části s databází archivních popisů a zároveň s příklady typických dokumentů, bude zpočátku přibližovat archivní materiály týkající se Vídně, Prahy a Budapešti. V budoucnu se počítá s jeho doplňováním.

Židovské muzeum v Praze uspořádalo ve dnech 21. – 23. 10. 2014 v rámci projektu EHRI mezinárodní workshop *Rané pokusy o historickou dokumentaci holocaustu*. Akce se konala v prostorách Ústavu pro českou literaturu Akademie věd České republiky. Předmětem workshopu byly podoby, metody a prostředky rané dokumentace holocaustu. Účastníci poskytli lepší vhled do projektů, jejichž cílem byl sběr svědectví a dokumentů o holocaustu od období druhé světové války do 60. let 20. století. Cílem workshopu bylo rovněž podpořit komparativní perspektivu a rozšířit dosavadní poznání o dokumentačních iniciativách, zejména ve východní a jihovýchodní Evropě. Workshop byl tematicky rozdělen do několika diskusních panelů.

Tým odborných pracovníků dále aktivně spolupracoval na přípravě nové projektové žádosti následného projektu EHRI, v němž ŽMP povede podprojekt *New views on digital archives (Nové pohledy na digitální archivy)*.

Za dlouhodobě nedostatečně prozkoumané téma ŽMP považuje dějiny Židů z pohraničí odtrženého po mnichovské dohodě. ŽMP se podařilo získat grant od Claims Conference na dokumentaci jmen obětí šoa z této oblasti. Data budou sbírána na základě analýzy stavu zpracování v jednotlivých regionech z mnoha různých pramenů (sčítací operáty, matriky, databáze Yad Vashem, dokumenty ITS Bad



Arolsen, digitalizované prameny z Národního archivu v Praze, regionální archivy, apod.). Získaná data budou zpřístupněna odborné i laické veřejnosti v souladu s předpisy na ochranu osobních dat. V roce 2014 probíhaly přípravné práce a samotný sběr dat začne počátkem roku 2015.

Během výstavy *Pravda a lež. Filmování v ghettu Terezín 1942–1945* v muzejní Galerii Roberta Guttmanna nabízelo ŽMP ve spolupráci s Národním filmovým archivem bohatý doprovodný program. Následné otevření výstavy v prostorách Památníku Terezín bylo spojeno s konáním mezinárodní konference *Filmy z ghett a lágrů: Propaganda-motáky-historické prameny*, kterou organizovala německá historička Dr. Natascha Drubek-Meyer. Filmoví a literární odborníci spolu s historiky holocaustu si tak v září 2014 připomněli 70. výročí natáčení propagandistického snímku z let 1944–1945, dlouho známého pod názvem *Vůdce daroval Židům město*. Obsáhlá diskuse byla věnována dosud málo známému propagandistickému filmu z roku 1942. Diskusního fóra se účastnili i bývalí vězni terezínského ghetta.

Vedoucí oddělení Jana Šplíchalová přednesla v březnu 2014 za ŽMP a Institut Terezínské iniciativy příspěvek na mezinárodní konferenci *Auf dem Weg zu einer Gedenkstätte Trostenez/Na cestě k památníku Malý Trostinec* o stavu bádání a akcích k tématu „koncentrační a vyhlazovací tábor v Malém Trostinci“. Nadace Internationales Bildungs- und Begegnungswerk (IBB Dortmund a IBB „Johannes Rau“ Minsk) uspořádala v červnu 2014 při příležitosti položení základního kamene památníku obětí v Malém Trostinci navazující mezinárodní konferenci s názvem *Lernen aus der Geschichte für eine gemeinsame Zukunft/Učíme se z historie pro společnou budoucnost*. Za ŽMP přednesla referát Jana Šplíchalová, která rovněž vystoupila na tiskové konferenci s pamětníky ghetta v Minsku a koncentračního tábora v Malém Trostinci.

Pracovnice Oddělení pro dějiny šoa se v září a říjnu 2014 účastnily doprovodného programu k výstavě *Nucená práce. Němci, nuceně nasazení a válka*, který pořádala nadace Živá paměť. V Královském letohrádku Pražského hradu přednesla Jana Šplíchalová přednášky s filmovou projekcí o natáčení v terezínském ghettu, Julie Jenšovská pak připomněla osudy českých a moravských Židů v ghettu v Lodži.

Oddělení bylo rovněž zastoupeno přednáškami na odborné konferenci *Nucená práce 1939–1945. Nové poznatky a aktuální trendy ve výzkumu*, kterou v říjnu 2014 organizovala nadace Živá paměť ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Jana Šplíchalová vystoupila s přednáškou spojenou s filmovou projekcí na téma *Filmování v ghettu Terezín v roce 1942*, Julie Jenšovská seznámila přítomné s příspěvkem *České transporty do ghetta v Lodži*. Michal Frankl se v říjnu 2014 zúčastnil v Praze s příspěvkem *Negotiating Loyalty. 'Jewish Question' in the discursive construction of the Czechoslovak national state* konferencí *Climax or Beginning? Modernity, Culture, Central Europe and Great War* a *Czech-Jewish and Polish-Jewish Studies: (Dis)Similarities*. Dále přednesl příspěvek *Refugees, loyalty and a nation state under construction Jewish refugees in Bohemian Lands during and after WWI* na konferenci *Czech-Jewish and Polish-Jewish Studies: (Dis)Similarities*. Aktivně se dále na přelomu května a června účastnil workshopu *Jews and Gentiles in East Central Europe in the 20th Century* v Praze.

V rámci Oddělení pro dějiny šoa Pavla Hermína Neuner i nadále zajišťovala systematické nahrávání rozhovorů s pamětníky. Sbírkou obohatilo 47 nových rozhovorů. Současně se podařilo získat více než 450 osobních i úředních dokumentů a fotografií z rodinných archivů respondentů, které jsou po odborném zpracování a digitalizaci zařazeny do sbírek ŽMP (rozsáhlé konvoluty materiálů pocházejí např. z rodinných archivů Jiřího Fraňka, Mike Frankla, Tomáše Rezka a Šošany Dub z Izraele). Orálně historická sbírka *Rozhovory s pamětníky* se díky daru kamery od soukromého sponzora začala rozšiřovat o videozáznamy. Pozornost je věnována zejména nahrávání vícegeneračních výpovědí v rámci jedné rodiny. Trvajícím velkým zájmem ze strany nejen pamětníků, ale i druhé a třetí generace přeživších inspiroval v roce



2014 k vydání informativního letáku. Česká a anglická verze v tištěné i digitální podobě *Židovské muzeum v Praze mapuje dějiny Židů ve 20. století/Charting the History of the Jews in the 20th century* pomáhá informovat o práci Oddělení pro dějiny šoa v České republice i v zahraničí.

Oddělení rovněž jako dříve poskytovalo informace a služby badatelům formou písemné i ústní konzultace (vyjádření k více než 1 200 dotazů). Formou rešerší byla dále vypracována řada podkladů pro pátrání Českého červeného kříže a pro vydání osvědčení na žádost odboru pro veterány Ministerstva obrany ČR.

### c) Oddělení židovských dějin a judaistiky

Vedoucí oddělení Iveta Cermanová za asistence A. Putíka redakčně připravila dvě čísla impaktovaného vědeckého časopisu *Judaica Bohemiae* XLIX (2014), 1, 2 a zahájila redakční práce na čísle 1 ročníku L (2015). Proběhla dvě zasedání redakční rady časopisu. Roku 2014 časopis opět čerpal prostředky z tříleté grantové podpory, kterou mu roku 2012 udělila nadace The Rothschild Foundation Europe.

Prioritou činnosti oddělení byla příprava obsahové části nové expozice v Maiselově synagoze *Židé v českých zemích, 10.–18. století*. A. Putík dokončil podklady pro mapu osídlení, hlavní texty pro panely a doplňující texty. A. Putík, I. Cermanová a D. Polakovič dále připravili ve spolupráci s A. Paříkem kompletní obsahové podklady pro multimediální prvky expozice: průlet Židovským městem pražským na základě Langweilova modelu Prahy, projekci vyobrazení starých synagog Čech a Moravy, pro dotykovou obrazovku databázi významných židovských osobností v českých zemích 10.–18. stol., rovněž pro dotykovou obrazovku listování starými rukopisy a tisky. D. Polakovič připravil pro další dotykové obrazovky obrazové podklady databáze významných židovských obcí v českých zemích. Ve spolupráci s architektem H. Fetterlem byly provedeny konečné úpravy instalace exponátů ve vitrínách a stanoven definitivní seznam faksimilií a kopií. Bylo zahájeno zajišťování potřebných repropráv ke všem exponátům expozice.

Pracovníci oddělení se dále věnovali dlouhodobým výzkumným úkolům včetně výzkumu v archivech a vědeckých knihovnách. Výsledky prezentovali ve vědeckých pracích a využili je rovněž pro doplnění interních databází. A. Putík odevzdal rukopis *Soupis pražských Židů z roku 1729* pro internetovou edici Národního archivu (ve spolupráci s I. Ebelovou). D. Polakovič dokončil studii o zhroucení břevclavské synagogy ve světle rabínské literatury pro sborník *Židé a Morava*; dále dokončil studii o nálezech fragmentů středověkých židovských náhrobků na Národní třídě v Praze pro sborník *Juden in der mittelalterlichen Stadt* (Historický ústav AV ČR); spolu s T. Czymbalakem (NPÚ), odevzdal studii *Ke knižní kultuře českých a moravských Židů ve středověku* (Bohemica Olomucensia, 2014, č. 2); studii *Hebraika v rukopisných biografických lexikonech učenců českých zemí z konce 18. století* (Listy filologické, 137, 2014, č. 1-2); podílel se na *Akademickém atlasu českých dějin* (Praha: Academia 2014), který zahrnuje dvě mapové přílohy k dějinám židovského osídlení v období středověku a raného novověku; dále sepsal úvodní biografickou studii a dodal obrazovou přílohu ke knize Zuzany Peterové *Rabín Gustav Sicher, Život, dokumenty, vzpomínky* (Praha: Sefer 2014); připravil edici datovaných hebrejských náhrobků do r. 1347 pro publikaci Eva Doležalová – Martin Musílek (ed.), *Prameny k dějinám Židů v Čechách a na Moravě do r. 1347* (Praha: Centrum mediévistických studií 2014); dokončil studii a katalog středověkých hebrejských náhrobků a jejich zlomků ze Znojma (Ročenka Státního okresního archivu ve Znojmě); odevzdal studii *Židovští autoři v lexikonech českých a moravských učenců na sklonku 18. a 19. století* pro sborník *Jan Petr Cerroni a historia litteraria* (Filozofický ústav AV ČR), dokončil studii *Rabín a historik Heinrich Flesch (1864-1939)* pro sborník *Židé a Morava*. D. Polakovič a A. Putík připravili úvodní studii, obrazový materiál a další podklady pro publikaci *Židovský hřbitov v Brandýse nad Labem* (spolu s L. Petrusovou). P. Kocman napsal kapitolu *Dějiny Židů v Dambořicích* pro publikaci *Dambořice. Zpět ke kořenům* (Brno: Muzejní a vlastivědná společnost pro Obec Dambořice 2014); dále napsal přehledovou studii *Soupisy Židů v Čechách a na Moravě v raném novověku a jejich edice jako historický pramen: Přehled edicí a literatury* (Český časopis historický č. 2, 2015),

článek *Zamyšlení nad městskými kronikami jako pramenem k dějinám moravských Židů. Úvod do problému* pro sborník *Židé a Morava XX* (Muzeum Kroměřížska 2014). P. Kocman se podílel jako spoluautor na dvou odborných zprávách pro *Judaica Bohemiae* XLIX (2014) a sepsal pro tento časopis rovněž zprávu o konferenci a recenzi.

A. Putík prováděl genealogický výzkum pražských židovských rodin a do genealogické databáze vložil dalších cca 1 000 osob. Celkem tak databáze obsahuje 14 100 osob ze zamýšlených přibližně 20 000. D. Polakovič se podílel na projektu *Katalogizace fragmentů středověkých hebrejských rukopisů v knihovnách, muzeích a archivech v ČR*, v jehož rámci identifikoval nově nalezené fragmenty v zámecké knihovně v Jílové u Podmokel, v Archivu hl. města Prahy, Národní knihovně v Praze, ve Strahovské knihovně v Praze a Státním okresním archivu v Českých Budějovicích. Dále pokračoval v dokumentaci židovských hřbitovů v Praze a v pěti venkovských obcích. D. Polakovič a P. Kocman spolupracovali s Muzeem a galerií Břeclav na přípravě podkladů pro expozici v obřadní síni (překlady vybraných hebrejských náhrobků, archivní rešerše). P. Kocman dále spolupracoval na projektu nadace The Rothschild Foundation (Hanadiv) Europe *Yerusha: Archival traces of Jewish history in the Czech Republic*.

Z důvodu úmrtí autora *Encyklopedie židovských obcí Čech, Moravy a Slezska* Jiřího Fiedlera byla pozastavena distribuce dosud nezpracovaných hesel encyklopedie a distribuují se pouze hotová hesla.

Kromě běžné komunikace s odbornou i laickou veřejností a odpovědí na badatelské dotazy vyhotovili D. Polakovič a P. Kocman čtyři recenzní posudky na odborné studie a publikace. D. Polakovič a P. Kocman přednesli 6 odborných a popularizačních přednášek. D. Polakovič, A. Putík a L. Pavlát spolupracovali při natáčení pořadu České televize *Tajemství rodu* (předci prof. Pirka).

#### d) Archiv

Odborná činnost archivářů se nadále soustředila především na výzkum dějin Židů v okupovaném pohraničí a na dějiny židovské komunity v českých zemích po roce 1945. V rámci grantového projektu podpořeného Grantovou agenturou ČR (P410/102399) publikovala V. Hamáčková ve spolupráci s M. Lhotovou ze Severočeského muzea v Liberci v *Judaica Bohemiae* první část studie *Die Liquidation der jüdischen Organisationen in den annektierten Grenzgebieten im Lichte der Materialien des Stiko Reichenberg*, M. Hanková, která se soustřeďuje především na období 1945–1956, pokračovala ve studiu a sestavování podrobného přehledu materiálu k židovské problematice v jednotlivých fondech Archivu bezpečnostních složek. Související materiály studovala v Národním archivu a Yeshiva University Archives v New Yorku. Ve spolupráci s Oddělením pro dějiny šoa se podílí na nahrávání rozhovorů s pamětníky (v rámci pracovní cesty do USA v listopadu 2014 natočila 4 rozhovory a zároveň projednala převzetí archivních materiálů, které doplní pozůstalost H. Feigla uloženou v muzejním archivu).

Od 1. května 2014 začalo ŽMP s realizací dvouletého projektu v rámci grantového programu Jeruša (Yerusha) Rothschild Foundation Europe, který usiluje o vytvoření komplexní databáze archivních pramenů k židovským dějinám v Evropě. Cílem současného muzejního projektu je sběr základních informací o archivních fondech a sbírkách týkajících se židovských dějin v českých archivech. Dvouleté plnění úkolu vymezilo zaměření projektu na období od roku 1848 do roku 1938 a tematicky na oblast pohraničí a židovské politické obce na Moravě. V rámci projektu budou zpřístupněny také informace v angličtině o všech fondech v archivu Židovského muzea, které do projektu tematicky spadají. V prvních několika měsících projektu zahájil projektový tým ve spolupráci s projektem EHRI rozsáhlý průzkum v relevantních archivech. Na projektu Jeruša (Yerusha) spolupracují archiváři státních oblastních a státních okresních archivů Čech a Moravy. Získané archivní popisy budou podle tematického zaměření publikovány prostřednictvím projektů Jeruša (Yerusha) a EHRI a dále na webových stránkách Židovského muzea v Praze.

Dvě pracovnice archivu se zúčastnily mezinárodní konference *Židé v Teplicích*, která se konala 25. 4.–26. 4. 2014 v Regionálním muzeu v Teplicích. Archiv ŽMP nadále spolupracoval s muzei a archivy především v pohraničních oblastech v organizování seminářů k novodobým dějinám Židů v Čechách. Pátý ročník semináře se konal 1. 10.–2. 10. 2014 v Teplicích.

Pracovnice archivu poskytly v rámci spolupráce s Oddělením pro dějiny šoa potřebné údaje pro projekt Evropská infrastruktura pro výzkum holocaustu (European Holocaust Research Infrastructure, EHRI). Archiv spolupracuje na projektu Yerusha (V. Hamáčková, L. Petrusová).

Ve spolupráci s Oddělením židovských dějin a judaistiky se též archiv podílel na dokumentaci židovských hřbitovů a zhodnocení získaného epigrafického materiálu. V roce 2014 pokračovala dokumentace hřbitova v Habrech (L. Petrusová). Byla dokončena příprava publikace *Židovský hřbitov v Brandýse nad Labem* v elektronické podobě (L. Petrusová, D. Polakovič). L. Petrusová přednesla na slavnostní prezentaci knihy *Pod hvězdou Davidovou*, kterou vydal Státní okresní archiv Pardubice, přednášku *Židovský hřbitov v Pardubicích*. Na Starém židovském hřbitově v Praze byl vykonáván odborný dohled nad rekonstrukcemi a restaurátorskými pracemi (V. Hamáčková).

Pracovnice archivu se zúčastnily dvou konferencí informujících o současných trendech v archivnictví, především o otázkách spojených s digitalizací, které pořádal Národní archiv, (*Komplexní pohled na problematiku digitální obrazové reprodukce; Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě*), a absolvovaly školení k základním pravidlům zpracování archiválií.

Muzejní archiv zaznamenal v roce 2014 celkem 162 badatelských návštěv (studovalo zde 76 badatelů, ke studiu bylo předloženo 1 044 evidenčních jednotek). Zájem badatelů se jako v minulých letech soustředil na rodopis, dějiny jednotlivých židovských obcí a dokumentaci nemovitých památek (hřbitovy, synagogy, ghetta). Pracovnice archivu zpracovaly 18 rešersí a poskytly na 110 konzultací a odpovědí na písemné dotazy. Pro výstavy, publikační účely a badatelské potřeby bylo zpracováno 195 skenů.

#### e) Knihovna

Muzejní knihovna měla v roce 2014 celkem 592 registrovaných čtenářů. V knihovně a multimediálním centru se uskutečnilo 1 062 badatelských návštěv, další odborné dotazy byly vyřizovány písemně. Během roku bylo z fondu knihovny vypůjčeno 3 007 dokumentů. Knihovna nabídla stejně jako v minulých letech i vypůjčky meziknihovní vypůjční službou.

Pokračovalo doplňování biografických a místopisných údajů při retrospektivní fyzické prohlídce fondu s cílem zjistit původní vlastníky. V roce 2014 bylo prozkoumáno 2 002 svazků a do databáze bylo zadáno 1 428 záznamů. Celkem je v databázi vlastníků 48 149 záznamů. Současně se dokončovalo ověřování soupisu knih z *Německého katalogu* provenience S. H. Liebena v rámci přípravy na restituční řízení.

Pro zapojení ŽMP do *Google Art Project* připravila knihovna k prezentaci 10 významných titulů. Zastoupeny jsou jak nejstarší pražské tisky, tak knihy zajímavé svou výzdobou, autory či osudem během válečných let.

Při celostátní akci *Týden knihoven* představovala hlavní téma připomínka 100. výročí vypuknutí první světové války. Knihovna se zapojila přednáškou Michala Buška *Válka – Židé – knihy* zaměřenou na ohlas války v dobovém tisku a archiváliích pražské židovské obce, významné tisky pro židovské vojáky a na fungování obecní knihovny v letech 1914–1918.

Multimediální centrum i nadále zpřístupňuje zájemcům nejen odborné a muzejní databáze (databáze obětí šoa, databáze sbírkových předmětů, katalog knihovny, katalog sbírek), ale také *Archiv vizuální historie USC Shoah Foundation* obsahující nahrávky rozhovorů s lidmi, kteří přežili šoa nebo k tomuto období mohli podat svědectví. Pro badatele je přístupná příruční knihovna a návštěvníci tu mají zároveň možnost zakoupit publikace vydávané muzeem.

#### f) Zastoupení v domácích a zahraničních organizacích a institucích

ŽMP mělo své zástupce na pravidelném výročním zasedání Asociace evropských židovských muzeí, které se konalo ve Varšavě (M. Veselská, D. Veselská), i na zasedáních Asociace muzeí a galerií ČR (D. Veselská). Kurátorka uměleckých sbírek M. Sidenberg zastupuje ŽMP ve správní radě Evropského institutu odkazu šoa, o. p. s. M. Veselská je členkou pracovní skupiny Judaica při Evropském institutu odkazu šoa, o. p. s. ŽMP je dále Z. Pavlovskou a J. Šplíchalovou zastoupeno v české delegaci International Holocaust Remembrance Alliance - IHRA (dříve Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research – ITF). M. Frankl i nadále zastupoval ŽMP v Pražském centru židovských studií při Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a v Evropské infrastruktuře pro výzkum holocaustu - EHRI), ředitel ŽMP L. Pavlát stejně jako dříve působil jako člen správní rady Akademie múzických umění a rovněž jako člen Redakční rady Nakladatelství Academia.



# 8

## Příprava nových expozic a transformace muzea

V návaznosti na dramaturgický plán nových expozic muzea pokračovala příprava nové expozice *Židé v českých zemích, 10.–18. století* v Maiselově synagoze. Na konci roku 2013 a počátkem roku 2014 se uskutečnila výběrová řízení na dodávky vitrín (zvítězila firma Lotech Design, spol. s r. o.), techniky k zajištění měření a regulace prostředí ve vitrínách (zvítězila společnost ITS, a. s.) a na dodávku audiovizuálních prvků (zvítězila firma VT Project).

Původní expozice v Maiselově synagoze byla naposledy ke zhlédnutí 28. března 2014 a následně proběhla deinstalace exponátů. Synagoga byla vyklizena, zabezpečena depozitáře a začala kompletní rekonstrukce budovy.

Stran vitrín a jejich finální podoby probíhala během roku 2014 četná jednání mezi ŽMP, architektem expozice a dodavatelskou firmou Lotech. V Klausově synagoze byla instalována zkušební vitrina. Na konci roku 2014 se uskutečnilo výběrové řízení na software složitějších audiovizuálních prvků expozice (dotyková obrazovka s rozšiřujícím obsahem k tématům *Židovské osídlení v českých zemích, Postavení Židů ve středověké a raně novověké společnosti*, dotyková obrazovka s rozšiřujícím obsahem k tématu *Obživa a společenský život Židů*). V těžké době byly do realizace odevzdány audiovizuální prvky k projekci vyobrazení starých synagog Čech a Moravy, dále pro dotykovou obrazovku s databází významných židovských osobností v českých zemích v 10.–18. stol., další dotykovou obrazovku s rozšiřujícím obsahem k tématu *Knižní kultura* – listování starými rukopisy a tisky a rovněž pro průlet pražským Židovským Městem podle Langweilova modelu Prahy. Jeho přípravy se na základě dohody s Muzeem hlavního města Prahy (majitel licence a 3D dat k Langweilovu modelu) ujalo ČVUT. V roce 2014 též byla restaurována podstatná část sbírkových předmětů vybraných pro novou expozici a byly vyrobeny nové faksimile.

Významným počinem při vytváření nové podoby muzea se stalo zpřístupnění Informačního a rezervačního centra a obchod upomínkových předmětů v Klausově synagoze začal návštěvníkům nově sloužit v rozšířených prostorách.

Na sklonku roku muzeum na adrese [www.jewishmuseum.cz](http://www.jewishmuseum.cz) spustilo svou novou webovou prezentaci v českém a anglickém jazyce. Nové řešení webu odpovídá jak současným technickým i grafickým trendům, tak i uživatelským nárokům. Přehledné uspořádání struktury sekcí, možnost fulltextového vyhledávání v obsahu, řazení akcí v kalendáři dle data i typu (výstava, koncert, přednáška) či nový internetový obchod usnadňují uživatelským návštěvám muzejních stránek. Ty lze nadále upravovat přímo v muzeu bez časové prodlevy; editace probíhá v prostředí podobném textovému editorům pomocí redakčního systému, který spravuje skupina pověřených zaměstnanců. Pro nové stránky muzea byla též vytvořena mobilní prezentace cílící na publikum, jež k vyhledávání a sdílení informací na internetu používá mobilní telefony či tablety. Na nový web lze rovněž umístit video, audio či formáty RSS, které uživateli umožňují přihlásit se k odběru novinek.

Jedním ze záměrů transformace muzea je též aktivněji zapojit veřejnost do jeho činnosti. V tom sehrává významnou úlohu Společnost přátel Židovského muzea v Praze. I v roce 2014 muzeum v jejím rámci rozvíjelo dobrovolnický program, zahájený v roce 2011. Zapojilo se do něj 20 osob, většinou studentů, jejichž pomoci se nejčastěji využívalo při pořádání kulturních akcí. V menší míře se dobrovolníci zapojili do odborných činností (například přepisování rozhovorů s pamětníky, archivace dokumentů, zpracování videozáznamů).



Nové webové stránky ŽMP



# 9

## Akvizice

V roce 2014 se uskutečnila 2 řádná zasedání a 5 mimořádných jednání Sbírkotvorné komise ŽMP za účasti externích spolupracovníků. Přírůstky do muzejních sbírek pocházely v roce 2014 tak jako v předchozím roce převážně z darů – 34 evidenčních čísel zahrnujících 150 předmětů darovali jednotlivci ze zahraničí i tuzemska. Druhou významnou skupinou přírůstků představovaly předměty z depozitáře, což souvisí se zvýšenou pozorností věnovanou v několika předchozích letech inventarizaci – 70 nových evidenčních čísel bylo rozděleno mezi 109 předmětů. Nakoupeno bylo 12 předmětů evidovaných pod 7 inventárními čísly. K zvláště zaznamenávaným přírůstkům z roku 2014 patří soubor 100 velkoformátových autorských, převážně barevných fotografií fotografa Lotara Neumanna (1918, Chlumeck nad Cidlinou – 1992, Gings) věnovaný ŽMP dcerou autora Madeleine Strobel, nebo dva na sobě nezávisle darované soubory předmětů z USA.

Knihovna ŽMP byla v roce 2014 obohacena o 1 216 svazků. Velká část byla získána dary či výměnou. Významným darem se stal soubor materiálů k opeře *Golem 13* z pozůstalosti britského dramatika a skladatele George Whytea.

Evžen Lieberman předává dar  
řediteli muzea Leo Pavlátovi







# 10

## Vzdělávací aktivity

ŽMP stejně jako v minulých letech nabízelo prostřednictvím svého Oddělení pro vzdělávání a kulturu (OVK) četné pořady, programy a projekty.

Pobočka oddělení v Praze připravila 10 typů tematických přednášek a spolu s nimi 16 různých výtvarně nebo dramaticky pojatých interaktivních děl. Programy se týkaly nejrůznějších aspektů života Židů – tradic a zvyků, biblických dějin či dějin Židů v Čechách a na Moravě. Velká pozornost byla tradičně věnována výukovým programům s tematikou antisemitismu a šoa.

Pracovníci oddělení v roce 2014 dále pokračovali v projektu *Naši nebo cizí? Židé v českém dvacátém století*, který v minulých třech letech rozvíjeli s muzejním Oddělením pro dějiny šoa a ve spolupráci s Institutem Terezínské iniciativy. Široké uplatnění našel v roce 2014 workshop *Nevítaní cizinci*, věnovaný židovským uprchlíkům do Československa a krizi uprchlické politiky v roce 1938, stejně jako nový workshop *My a oni – antisemitismus a moderní společnost*. Soustřeďuje se zejména na antisemitismus moderní od druhé poloviny 19. století do současnosti. V rámci tohoto programu studenti pracují s dobovými články, antisemitsky laděnými literárními texty a karikaturami.

V Praze se programů OVK zúčastnilo 8 500 žáků a studentů. Kromě českých návštěvníků centra byly pořádány programy a semináře pro zahraniční studenty. V roce 2014 se jich v pražské pobočce oddělení zúčastnilo 923 návštěvníků z Německa, USA, Velké Británie, Hongkongu, Kanady a Izraele.

Na začátku školního roku 2014/2015 se OVK již popáté připojilo k Projektu Krokus, který pořádá irská organizace Holocaust Education Trust Ireland a každoročně se do něj zapojují školy po celém světě. Účastníci obdrželi od organizátorů prostřednictvím OVK cibulky žlutých krokusů, které žáci a studenti na podzim zasadili jako připomínku jednoho a půl milionu židovských dětí zavražděných během šoa. Za pomoci ŽMP se projektu zúčastnilo v České republice více než 80 škol a rovněž několik mateřských školek.

Projekt Krokus





Oddělení na různých projektech spolupracovalo s řadou dalších institucí, např. s Národním institutem dětí a mládeže na literárně-historické soutěži *Daniel* či s organizací Freiwillige Terezín, která pravidelně organizuje besedy s pamětníky.

Velká pozornost byla věnována programům pro pedagogy. Za účasti 65 učitelů proběhly čtyři dvoudenní semináře *Židé – dějiny a kultura*. Významným partnerem při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků je již několik let Památník Terezín, s nímž ŽMP v uplynulém roce pořádalo dva třídní semináře pro 100 učitelů na téma *Jak učit o holocaustu*. Další jednodenní seminář za účasti 20 osob byl připraven pro studenty spolupracující s Regionálním muzeem v Kolíně. V lednu 2014 se také uskutečnil třetí výjezdní seminář pro pedagogy v Havířově a v Ostravě ve spolupráci s památníkem Yad Vashem, USC Shoah Foundation a Památníkem Terezín. Celkem se semináře zúčastnilo 50 pedagogů.

Vzdělávací aktivity pobočky v Brně byly též výsledkem spolupráce s dalšími institucemi. Osvědčila se především dlouhodobá spolupráce s Muzeem romské kultury při výuce vzdělávacího programu *Šoa, porajmos, holocaust*, který se uskutečňoval jak v brněnských prostorách ŽMP, tak i Muzea romské kultury. Celkem 11 programů zde navštívilo 332 žáků a studentů. Byla opětovně navázána spolupráce s brněnskou Knihovnou Jiřího Mahena. V prostorách OVK Brno se ve spolupráci těchto dvou institucí uskutečnil dvoudenní seminář pro knihovníky z Jihomoravského kraje zaměřený na výukové programy o holocaustu a židovských tématech, jehož se zúčastnilo 64 knihovníků a knihovnic. Pokračovaly výjezdy s pamětníky holocaustu na besedy do moravských škol. V Brně rovněž proběhly jarní a podzimní cykly seminářů pro učitele nazvané *Židé – dějiny a kultura*, kterých se v 8 přednáškových blocích zúčastnilo 159 zájemců.

OVK v Brně zajišťovalo též komentované prohlídky po židovském hřbitově v Brně. Uskutečnilo se jich 10 pro 222 žáků a studentů. Dříve zajišťované komentované prohlídky brněnské synagogy, které byly nabízeny na základě dohody se Židovskou obcí Brno, se v roce 2014 kvůli rekonstrukci této budovy neuskutečnily.

Nabídku brněnských výukových programů opětovně doplňovalo divadelní představení Divadla Kufr nazvané *Židovka aneb Žonglování se životem*, které vzniklo pod záštitou oddělení v Brně již v roce 2007. Toto divadelní představení, na něž vždy navázala beseda s pamětníkem, se v roce 2014 uskutečnilo šestkrát, celkem pro 153 žáků a studentů. Pro rozšíření nabídky byla nově navázána spolupráce s brněnským divadlem Líšeň, které do svého repertoáru zařadilo autorskou hru *Hygiena krve* inspirovanou svědectvími a vzpomínkami přeživších a dobovými dokumenty. Představení byla uváděna přednáškou lektorky OVK Brno zaměřenou na problematiku šoa, po představení následovala beseda s pamětníkem. V roce 2014 se uskutečnilo 15 těchto komponovaných programů pro 1 289 žáků a studentů v rámci celé České republiky. Nově vzniklý pořad mohli studenti zhlédnout nejen v Brně, ale také v Ořechově, Kyjově, Veselí nad Moravou, Ostravě a Praze.

Brněnské OVK v roce 2014 rozšířilo nabídku celodenního vzdělávacího programu *Po stopách brněnské židovské komunity* o další variantu. V původní nabídce nabízelo komentovanou prohlídku centrem města zaměřenou na meziválečnou architekturu, její objednavatele a stavitele, košer stravování a návštěvu hřbitova s výkladem lektorky. Druhá varianta klade důraz na židovské tradice a zvyky, prohlídka centra města je nahrazena workshopem *Badatel*. V jeho rámci se žáci dozvěděli o židovských svátcích, tradicích a zvycích, byla probírána témata Běh života, Židovská domácnost, Šabat, Židovská svatba a Pesach. Této programové nabídce vhodné pro doplnění výuky i jako školní výlet pro mimobrněnské školy využilo v jarních a podzimních termínech 14 škol se 333 žáky a studenty.

V roce 2014 pokračoval již čtrnáctým rokem vzdělávací projekt ŽMP *Zmizelí sousedé*, určený žákům základních a středních škol. Na tomto projektu, který mapuje osudy obětí šoa přímo v místě bydliště účastníků projektu, pražská pobočka Oddělení pro vzdělávání a kulturu jako dříve spolupracovala

s občanským sdružením Zapomenutí. Kromě využití již existujících materiálů přímo ve školách (lektorská práce s žáky a studenty jako průvodci výstavou) se jednalo také o sledování a podporu jednotlivých autorských záměrů. Výsledkem je ucelený vzdělávací projekt, jehož součástí jsou tři kopie výstavy, tištěná metodika i shromážděný archivní materiál prezentovaný na webu projektu: <http://www.zmizeli-sousedede.cz/>.

Projekt je ve školách představen dvěma způsoby. Původní powerpointová prezentace je od roku 2014 doplněna o pracovní listy, které spolu s průřezovými otázkami obsahují vždy otázky a odpovědi k výstavním panelům. Pracovní listy umožňují pochopit obsah jednotlivých příběhů na panelech i dětem, které mají jinak s porozuměním textu potíže, a navíc vybraní žáci mohou po předchozí přípravě představit výstavu spolužákům jako průvodci. Projektu se doposud aktivně účastnilo 304 škol a více než 3 000 mladých badatelů.

V roce 2014 projekt dále putoval po českých školách (tři kopie výstav a metodický materiál, lektorský seminář k využití jednotlivých textů pro průřezová témata v rámci výchovy k občanství, dějepisu, českého a anglického jazyka). V lednu vznikl z projektu Pedagogické střední školy v Evropské ulici v Praze panel, který je zde trvale umístěn. Od ledna do konce roku byla jedna kopie výstavy zapojena do školního projektu Anglicko-českého gymnázia v Českých Budějovicích. Další kopie byla umístěna do dubna v Základní škole Masarykova v Plzni a na podzim v Gymnáziu v Holicích. V listopadu a prosinci pak v základní škole v Chočeradech. V dubnu byla výstava prezentována na veletrhu neziskových organizací v Technické knihovně v Praze a v listopadu na semináři pro učitele *Jak učit o holocaustu* v Terezíně. Na podzim 2014 vznikl postupně projekt *Slánští zmizelí sousedé*, jehož čtyři výstavní panely byly v prosinci oficiálně odhaleny a poté představeny v regionálních školách a kulturních institucích (Muzeum Slaný, Památník Lidice, Památník Terezín).

V základních školách se práce s výstavou a texty účastní všichni žáci – ti proškolení jako průvodci provádějí spolužáky. Na gymnáziích pak studenti-průvodci provázejí kromě spolužáků i žáky místních základních škol. Skupina žáků ze základní školy ve Slaném prezentovala výsledky své práce i v okolních školách. Na vlastním projektu ve spolupráci s ŽMP dále pracovaly Základní škola Jablonec nad Nisou (Zmizelí sousedé z Rýmařova) a Základní škola Trmice. Tyto školy zpracovávají osudy svých zmizelých židovských sousedů v dlouhodobém projektu. Mnoho dalších škol (Gymnázium Strakonice, Gymnázium Strážnice, Základní škola Třešť a jiné) a muzeí (např. Muzeum Svitavy) se nechává inspirovat a vytváří své vlastní projekty.

S projektem ŽMP Zmizelí sousedé se bylo možno seznámit také v zahraničí. Po celý rok 2014 bylo několik panelů součástí větší výstavy v Evropském domě v Praze a 27. ledna při příležitosti Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti byla anglická verze výstavy představena v budově Evropské komise v Bruselu. Německá verze výstavy byla ke zhlédnutí v gymnáziu v Mannheimu, kde se uskutečnilo i několik komentovaných prohlídek. Na Slovensku se bylo možno s výstavou seznámit ve spolupráci se sdružením CityNet Kremnica v jeho sídle Kremnici.



# 11

## Kulturní aktivity

### a) Večerní pořady v Oddělení pro vzdělávání a kulturu

Kulturní pořady pro veřejnost připravovaly v roce 2014 jak pražská, tak brněnská pobočka Oddělení pro vzdělávání a kulturu.

V Praze se uskutečnilo 66 večerních programů pro 2 000 návštěvníků. Patřily k nim debaty na různá témata moderované publicistou Petrem Brodem (např. diskuse na téma *Učenci v dobách teroru* s Antonínem Kostlánem a Michalem V. Šimůnkem nebo *Mezi Prahou a Jeruzalémem: Václav Havel, diaspora a Izrael* s Evou Lorencovou a Karolem E. Sidonem), ale také dva koncerty (mimo jiné Hana Frejková – *Jidiš ve třech*; Alexandr Shonert – *Židovské housle*). Z filmových představení zvlášť zaujal dokumentární film *Enjoy the Music* o nedávno zesnulé klavíristce Edith Kraus, stejně jako ruský němý film s židovskou tematikou Pět nevěst přibližující ukrajinský štetl Bednota. Promítnut byl i dokumentární film o izraelské národní hrdince Chavivě Reikové *Návrat do hořícího domu*. Uskutečnilo se též čtrnáct prezentací knih s tematikou vztahující se k judaismu, antisemitismu a šoa spojených s diskusemi s autory či odborníky na danou problematiku. Takto byla například představena kniha *Vlak do Výmaru*, kterou uvedla autorka Ladislava Chateau společně s P. Brodem, či dílo *Praha pod hákovým křížem*, kterou představil její autor Jiří Padevět. Z dalších prezentací možno uvést vzpomínky přeživších holocaustu, jak je zachytil Marek Lauer mann v knize *Přepsali se – a tak jsem tady: Příběh Dagmar Lieblové*, osobní reflexi vyhlazovacího tábora v Osvětimi *Krajiny Metropole smrti* od izraelského historika a českého rodáka prof. Otty Dova Kulky či knihu *Trochu moc předků* od Jidřicha Manna, vnuka německého romanopisce Heinricha Manna a syna Ludvíka Aškenazyho. Velké pozornosti se těšily cestopisné přednášky Jana Neubauera *Ztracený Jemen, Jeruzalémská čtvrt Mea Šearim má narozeniny* nebo *Zahalování žen v náboženském, kulturním a historickém kontextu* a rovněž cyklus o židovské a izraelské architektuře architekta a pedagoga Daniela Zisse. V září byl zahájen nový cyklus *Naše 20. století*, v jehož průběhu se veřejnosti představují pamětníci holocaustu se svými vzpomínkami na léta předválečná, válečná i poválečná. S pamětníky rozmlouvá pedagog a lektor Petr Sokol.

Naše 20. století



Pražská pobočka OVK hostila v roce 2014 i zahraniční lektory. Mezi nimi např. Luisu Hechtovou s přednáškou o roli Židů v obchodu s tabákem v Evropě, Marcina Wodzinského s přednáškou *History of Hasidism: New Trends*, Helenu Kanyar Becker s přednáškou *Řeči o humanitě mě nezajímaly* o charismatické Švýcarce Gertrud Lutz-Fankhauser, která během druhé světové války pomohla v Budapešti zachránit 62 000 Židů.

V prostorách oddělení se rovněž uskutečnilo pět výstav uvedených vernisážemi: fotografií Václava Chvátala *Staré stromy na židovských hřbitovech*, výstavu černobílých fotografií Norberta Švarce *V proudu dialogu*, výstavu Památníku Terezín *Rodinný tábor*, výstavu fotografií Richarda Homoly *Svědectví terezínských zdí* a na závěr roku výstavu pořádanou ve spolupráci se Severočeským muzeem v Liberci *Synagogy v plamenech: Křišťálová noc 1938 v českém pohraničí*.

I v roce 2014 se velké oblibě těšily pořady pro rodiče s dětmi, které se konaly jednu neděli v měsíci a zúčastnilo se jich na 120 osob.

Prostory pražské pobočky se rovněž staly dějištěm čtyř muzeem podpořených konferencí. Patřila k nim mimo jiné konference pro ženy rabinů pořádaná Rabbinerseminar zu Berlin nebo seminář na téma Seminář pro pracovníky v sociálních službách pořádaný NFOH.

Brněnská pobočka OVK nabídla veřejnosti v podvečerních hodinách 63 pořadů, které navštívilo 1 615 návštěvníků. Byly mezi nimi pokračující cykly přednášek, jako např. *Vývoj židovského osídlení na Moravě* Pavla Kocmana, *Vybraná témata z židovského soukromého práva* brněnského rabína Šlomo Kučery. Nově proběhl cyklus přednášek Terezie Dubinové *Ženy v judaismu*, který zahrnul období od starověku po novověk. Byl započat volný cyklus přednášek Mgr. Jana Špačka z Ústavu hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity o významných židovských skladatelích nazvaný *Slavní židovští hudebníci a skladatelé*. Řadu posluchačů si našel cyklus *Čtení sluší každému*, ve kterém herci a herečky brněnských divadel četli ze svých oblíbených knih židovských autorů. Pokračoval cyklus besed místopředsedy brněnské židovské obce Pavla Frieda – *na slovíčko...*, do nějž v roce 2014 přijali pozvání ministr kultury Daniel Herman, kněz, publicista a dokumentarista Jan Hanák a nově nastoupivší brněnský rabin Štěpán Menaše Kliment. Nechyběly prezentace knih – Marcely Zoufalé *Judaismus a ženy v Izraeli*, Věry Tydlitátové *Projevy antisemitismu na českém internetu*, Barbory Antonové a Michala Konečného *Zpráva o zapomenutých sousedstvích*, Pavla Kocmana, autora kapitoly *Židé v Mikulově* v knize *Mikulov. Historie – Kultura – Lidé*, Marie Krappmannové *Úvod do jazyka jidiš a jeho historie* a Stanislava Motla *Děti Antonína Kaliny*. Byly promítnuty unikátní filmové fragmenty z roku 1942, které přijela představit Jana Šplichalová jako součást přednášky o výstavě *Pravda a lež. Filmování v ghettu Terezín 1942–1945*. Dramaturg České televize Jiří Florian představil svůj dokument *Jak jsem potkal Izrael*, který natočil se současným ministrem kultury Danielem Hermanem, film *Návrat do hořícího domu* představila režisérka Anna Grusková. Velkému zájmu se těšily i besedy – mimo jiné se spisovatelkou Irenou Douskovou a dramatikem, překladatelem a režisérem Antonínem Přidalem. Přízeň návštěvníků provázela hudební vzpomínka na oběti terezínského rodinného tábora v podání interpretů Filharmonie Brno Šárky Králové a Jakuba Výborného i hudebně-dramatický program *Stověžaté blues z Maiselovy ulice*. Zájem návštěvníků provázel též program *Tance s Miriam*, při němž diváci nejen zhlédli ukázky tradičních i moderních izraelských tanců, ale mohli se také sami zapojit.

Ve spolupráci s Židovskou obcí Brno se v září 2014 uskutečnily *Dny židovské kultury v Brně*, které byly zahájeny vernisáží výstavy *Židovské vize* amerického výtvarníka Marka Podwala v prostorách Křížové chodby Nové radnice v Brně. Program dále nabídl besedu s ministrem kultury Danielem Hermanem, dílnu pro rodiče s dětmi věnovanou židovskému svátku Roš hašana, přednášku Věry Roubalové *Trauma a rodina*, vystoupení tanečního souboru Miriam, komentované prohlídky brněnského židovského



hřbitova a vernisáž výstavy obrazů JUDITY KOPOTOVÉ v prostorách OVK. Programy navštívilo 283 návštěvníků.

V nabídce pořadů pro rodiče s dětmi pokračoval nedělní cyklus věnovaný významným židovským svátkům. Doplnila jej dílna na židovském hřbitově, kde se děti se svými rodiči dozvěděli, jaké symboly a znaky se na náhrobcích nacházejí a co znamenají, a rovněž dílna zasvěcená židovské svatbě.

### b) Koncerty a další kulturní akce ve Španělské synagoze

Ve Španělské synagoze Židovské muzeum v Praze uspořádalo nebo se podílelo na realizaci řady koncertů a dalších kulturních akcí.

Při příležitosti Mezinárodního dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti uspořádalo ve spolupráci s ŽOP a NFOH 27. ledna 2014 již tradiční slavnostní koncert. V provedení sopránistky Barbory Perné, akordeonisty Ladislava Horáka a violoncellisty Petra Nouzovského na něm zazněly skladby Ernesta Blocha, Holmera Beckera a soudobého skladatele Jeffa Hamburga, který se večera osobně zúčastnil.

Slavnostní koncert ve Španělské synagoze (27. 1. 2014)



K připomínce vyraždění terezínského rodinného tábora v plynových komorách vyhlazovacího tábora Osvětim-Birkenau před 70 lety se 8. března 2014 ve Španělské synagoze uskutečnil slavnostní koncert, který v přímém přenosu vysílala rozhlasová stanice Český rozhlas Vltava. Skladby Zikmunda Schula, Stanislava Jelínka, Noama Sheriffa, Ervína (Erwina) Schulhoffa a Felixe Mendelssohna-Bartholdyho provedli Dominika Weiss Hošková, Pražské dechové trio a Nostitzovo kvarteto.

Dne 24. dubna 2014 uplynulo přesně 100 let od narození Jana Kozielwského, známého spíše pod konspiračním krycím jménem Jan Karski, legendárního kurýra polské exilové vlády v době německé okupace. V předvečer výročí byl v Praze zahájen projekt *Hold Janu Karskému*, jehož součástí byl i slavnostní koncert ve Španělské synagoze. Nad koncertem převzal záštitu a osobně jej zahájil ministr kultury České republiky Daniel Herman. Polská zpěvačka a multiinstrumentalistka Ola Bilińska a trio SzaZaZe představili publiku moderní aranžmá tradičních skladeb. Koncert se uskutečnil ve spolupráci ŽMP a Polského institutu v Praze.



Dne 11. září 2014 uvedlo ŽMP ve spolupráci s Rakouským kulturním fórem v Praze/ rakouským velvyslanectvím a velvyslanectvím Spojených států amerických v Praze komponovaný pořad *Píseň o lásce a smrti korneta Kryštofa Rilkeho, sonátu pro klavír č. 6, op. 49* Viktora Ullmanna. Koncert připomněl 70. výročí smrti Viktora Ullmanna (1898–1944). Ten byl roku 1942 nacisty deportován do terezínského ghetta, kde navzdory nepříznivým podmínkám společně s dalším hudebním skladatelem Hansem Krásou (1899–1944) organizoval v rámci tzv. „povolených činností“ poměrně bohatý hudební život. V červenci 1944 složil v Terezíně i jedno ze svých nejlepších děl, *Píseň o lásce a smrti korneta Kryštofa Rilkeho* pro vypravěče a klavír/orchestr. Dne 16. října 1944 byl Ullmann deportován do Osvětimi a krátce poté zavražděn.

Ve dnech 13. – 14. října 2014 patřila Španělská synagoga již pošesté cyklu *Cinegoga*, unikátní syntéze němeého filmu a živé hudby. Smyslem cyklu je uvádět dosud málo známá historická díla světové kinematografie a jejich prostřednictvím přinášet nové pohledy na židovskou kulturu a tvůrce tzv. postemanci-pačního období. *Cinegoga 2014* představila film *Město bez Židů (Die Stadt ohne Juden)* rakouského filmového režiséra a producenta Hanse Karla Breslauera (1888–1965), natočený podle stejnojmenného románu spisovatele a novináře Maximiliana Hugo Bettauera (1872–1925). Novou hudbu k filmu složil skladatel Petr Wajsar pro Orchester BERG. Partnerem tohoto ročníku Cinegogy bylo Rakouské kulturní fórum v Praze. Projekt se rovněž uskutečnil za podpory Magistrátu hlavního města Prahy.

Dne 8. prosince 2014 Španělskou synagogou zněly písně sefardských Židů v podání španělské umělkyně Mary Arandy a jejího doprovodu. Večer uspořádalo ŽMP ve spolupráci s Institutem Cervantes v Praze.

Ve Španělské synagoze dále i v roce 2014 probíhaly pravidelné koncerty pořádané agenturami BM Art a MF Reklama.

Kytarista Lubomír Brabec dokončil v roce 2014 čtrnáctý abonentní cyklus koncertů klasické hudby nazvaný *Lubomír Brabec uvádí* Pražské hudební večery ve Španělské synagoze.

ŽMP se současně organizačně podílelo na dalších koncertech: Dne 28. dubna se konal *Slavnostní koncert pro sira Nicholase Wintona* v rámci festivalu MAŽIF, 3. května proběhl neveřejný koncert v rámci Mezinárodního setkání ICJW, 1. června vystoupila skupina Baklava na koncertě pořádaném makedonským velvyslanectvím a 11. října se konal koncert izraelského sboru *Gary Bertini Choir*. V rámci konference *Trauma a domov*, pořádané Rafael institutem spolu s Výborem o péči o Prix Irene, proběhl 25. října koncert skupiny *Mišpacha* a 30. října koncertoval francouzský soubor Diasporim Zinger. Ve Španělské synagoze se též 4. listopadu uskutečnil již osmý ročník koncertního projektu *Světlo porozumění* konzervativní židovské kongregace Bejt Praha a kostela svatého Ducha. Česká televize zprostředkovala přímý vstup a natočila záznam pro pozdější odvysílání.

Celkem se takto v roce 2014 uskutečnilo ve Španělské synagoze 243 koncertů.



V roce 2014 ŽMP vydalo 9 publikací, odborný periodický sborník a řadu tiskovin propagujících akce a aktivity muzea.

Sborník *Akviziční a de-akviziční činnost muzeí a galerií* shrnuje vystoupení ze semináře, který uspořádalo Židovské muzeum v Praze ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR a Českým výborem ICOM v červnu 2014. Editorsky sborník připravila Dana Veselská. Publikace obsahuje osm příspěvků. ŽMP je ve sborníku zastoupeno rozsáhlým kolektivním příspěvkem *Akviziční a deakviziční činnost Židovského muzea v Praze v uplynulém dvacetiletí (1994–2014)*. Sborník vyšel v nákladu 300 kusů v češtině s anglickými sumáři za kapitolami.

K výstavě *Příběh pokračuje. Přírůstky ve sbírkách Židovského muzea v Praze 1994–2014* byla v dvoujazyčné česko-anglické verzi v nákladu 1 000 kusů vydána brožura kurátorek výstavy Dany Veselské a Michaely Sidenberg.

K výstavě *Orient v Čechách? Židovští uprchlíci za první světové války* byla vydána skládačka s textem autorů Michala Frankla, Jana Wittenberga a Wolfganga Schellenbachera v nákladu 1 000 kusů v české a 1 000 kusů v anglické verzi.

Jako každý rok vyšel odborný časopis *Judaica Bohemiae* (ročník XLIX). *Judaica Bohemiae* se specializují na vydávání odborných studií k dějinám a kultuře Židů v českých zemích, respektive širším středoevropském prostoru (území někdejší habsburské monarchie). Vycházejí již od roku 1965 a jejich publikačními jazyky jsou angličtina a němčina. *Judaica Bohemiae* byla již v roce 2008 zařazena na *Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR* a do prestižní vědecké databáze *Web of Science* (citační rejstřík *Arts & Humanities Citation Index*). Od roku 2009 byl časopis zařazen do bibliografické a citační databáze společnosti Elsevier, Scopus. Na obsahu časopisu se pravidelně podílejí vedle českých i zahraniční přispěvatelé.

Od roku 2009 je časopis vydáván opět dvakrát ročně (v letech 1994–2008 byla publikace ročenkou). Červnové číslo *49 (2014), 1* zahajuje studie Williama C. McDonalda analyzující protizidovské polemické básně Michela Beheima. Joseph M. Davis se v dalším příspěvku zabývá koncepty rodiny a přátelství na základě známého souboru jidiš dopisů pražských Židů z r. 1619. Třetí z hlavních studií z pera Jana Machaly ilustruje na příkladu synagogy ze střední Moravy (Holešov, Kroměříž) pohnuté osudy židovských památek za druhé světové války. Prosincové číslo *Judaica Bohemiae 49 (2014), 2* zahajuje studie Branislava Šprochy a Pavola Tišliara, jež v porovnání s ostatními židovskými komunitami na území Československa analyzuje demografickou situaci židovské populace na Slovensku mezi dvěma světovými válkami. Markéta Lhotová a Vlastimila Hamáčková se v dalším příspěvku podrobně zabývají způsobem likvidace židovských organizací na území zabraného českého pohraničí během druhé světové války. Ve třetí z hlavních studií se Miloslav Szabó věnuje populistickému antisemitismu a rozebírá napětí mezi antisemitskou sémantikou a praxí, jež dodnes částečně ovlivňuje historickou reflexi dobových antisemitských a nacionalistických diskurzů. Předkládá tak zajímavý příspěvek do diskuse o teorii a metodologii výzkumu moderního antisemitismu.

Pro 6. ročník projektu *Cinegoga* byl podruhé připraven tištěný programový přehled v česko-anglické verzi (v nákladu 600 kusů).



V roce 2014 byly vydány reedice překladu publikace *Motýla jsem tu neviděl* do angličtiny (pod názvem *I have not seen a butterfly around here* v nákladu 500 kusů) a španělštiny (*No he visto mariposas por aquí* v nákladu 500 kusů).

Z reedic bylo dále s novou obálkou vydáno pět cizojazyčných verzí publikace *Židovská Praha* z pera Arno Paříka, průvodce po historii pražské židovské obce a Židovského Města s více než stem barevných fotografií pražských synagog, židovských hřbitovů a dalších památek (*Jewish Prague* v nákladu 1 500 kusů, *Prague Juive* v nákladu 500 kusů, *Praga Ebraica* v nákladu 500 kusů, *La Praga Judía* v nákladu 500 kusů a *Das Jüdische Prag* v nákladu 500 kusů).

Znovu vyšla i naučná publikace *Hanin kufřík*, nově přepracovaná do jednotlivých pracovních sešitů. Vzdělávací materiály pro žáky 8. a 9. tříd základních škol a středních škol se inspirovaly knihou Karen Levinové *Hanin kufřík*, kterou v překladu Dany Makovičkové vydalo nakladatelství Portál ve spolupráci s ŽMP v roce 2003. Na základě vlastního pátrání v dokumentech a následné diskusi s pamětníkem holocaustu se žáci a studenti seznamují s osudy konkrétních rodin z Protektorátu Čechy a Morava za 2. světové války.

ŽMP v roce 2014 dále vydalo brožuru pro potenciální sponzory v češtině a angličtině v nákladu po 250 výtiscích v každé jazykové verzi.

V české i anglické verzi pokračovalo též vydávání čtvrtletního elektronického *Zpravodaje / Newsletteru* i tištěného dvouměsíčního programového přehledu muzea, obsahujícího základní informace o památkách ve správě muzea, jeho stálých expozicích a aktuálně připravovaných výstavách, koncertech, programech pro rodiče a děti, komentovaných prohlídkách, přednáškách a diskusních večerech.

Průběžně, podle aktuální potřeby, byly také doplňovány letáčky ke vstupenkám ve své nové šestijazyčné podobě s novou fotografií Informačního a rezervačního centra.

Záběr z filmu *Město bez Židů*  
z programového přehledu  
Cinegoga 2014





### a) Vypůjčky

ŽMP jako dosud i v roce 2014 spolupracovalo s mnoha domácími a zahraničními politickými, administrativními, kulturními, akademickými a vzdělávacími institucemi. V různých oblastech činnosti se jednalo o 152 tuzemských a 109 zahraničních subjektů.

V roce 2014 se již plně zapracoval systém spočívající ve vytipování a rozlišování dvouletých a jednoročních smluvních vztahů v případech dlouhodobých vypůjčitelů. Daný postup pomáhá zkvalitnit vzájemnou spolupráci a zintenzivnit péči o vypůjčené sbírkové předměty ve vybraných případech či poskytnout vyšší součinnost u expozic, jejichž těžiště nespočívá v dokumentaci života místních židovských komunit. Znamená také časovou úsporu, neboť prodloužení každého smluvního vztahu je vázáno podmínkou předchozí fyzické kontroly a vyhodnocení fyzického stavu předmětů ze strany pracovníků ŽMP. Stabilně se tato činnost dotýká vypůjček 9 domácích židovských obcí a 12 dalších kulturních subjektů, přičemž více než 90 % z nich je mimopražských. V zahraničí ŽMP dlouhodobě participuje vypůjčkou ve třech dlouhodobých expozicích.

ŽMP se však svými vypůjčkami podílelo též na krátkodobých výstavách pořádaných v České republice jinými organizacemi. Z tematicky nejbližších se jednalo o širší spolupráci v rámci výstavního projektu *600 let Židů v Teplicích*. Vypůjčka ze sbírek ŽMP se objevila také například v rámci 7. ročníku Mezinárodního festivalu architektury a urbanismu, jehož hlavní expozice věnovaná architektonickým ikonám byla v klášteře sv. Jiří na Pražském hradě. Tradičně nejvíce vypůjček bylo ze souboru vizuálního umění. Opakování se dočkal úspěšný projekt *Mladí lvi v kleci. Umělecké skupiny německy hovořících výtvarníků z Čech, Moravy a Slezska v meziválečném období* (GU Karlovy Vary ve spolupráci s GVU Cheb). Mezi další výstavy, na nichž se objevily předměty ze sbírek ŽMP, patřily projekty *Bohumil Kubišta v širších souvislostech* (GVU Ostrava), *Josef Matička – dar Litomyšlí* (MG Litomyšl) nebo *Na okraji davu: Umění a sociální otázka v 19. století* (ZČG v Plzni).

Mezi krátkodobými vypůjčkami do zahraničí naopak nad vizuálním uměním, které přesto nechybělo na jedné z nejvýznamnějších loňských evropských přehlídek umění – výstavě *Vienna Berlin: Art of Two Metropolis: From Klimt to Grosz* – po dlouhé době převážila prezentace liturgických předmětů. Návštěvníci měli možnost zhlédnout významné exponáty např. v Jüdisches Museum Hohenems na výstavě *The First Europeans* nebo v Jüdisches Museum Berlin v rámci výstavy *Snip it!* Pokračovala také dlouhodobá vypůjčka originálů dětských kreseb z Terezína pro United States Holocaust Memorial Museum ve Washingtonu, stejně jako prezentace liturgických předmětů ve stálých expozicích Memorial Scrolls Trust v Londýně nebo židovského muzea v Berlíně. Výstavu kopií dětských kreseb *Příběh dětí. Dětské kresby z Terezína 1943–1944* uskutečnily v roce 2014 dvě evropské instituce. V první polovině roku to bylo Museo Ebraico di Bologna, které také se souhlasem ŽMP technicky zajistilo prezentaci výběru kreseb na známém veletrhu dětské knihy v Bologni (Bologna Children Book Fair), a to společně s představením italské verze publikace *Motýla jsem tu neviděl*. Nově založené Children's War Museum ve Velké Británii ve spolupráci s několika britskými institucemi a školami připravilo podmínky prezentaci souboru kopií dětských kreseb.

ŽMP poskytlo v roce 2014 celkem 155 povolení k užití materiálů ŽMP pro knižní, časopisecké, propagační a studijní účely stejně jako k fotografování a natáčení v objektech ŽMP.

## b) Neziskový sektor, informace a konzultace, média

Podstatná byla i spolupráce s institucemi a neziskovými organizacemi v oblasti vzdělávání a kultury, zmiňovaná samostatně na příslušném místě této zprávy.

Odborní pracovníci ŽMP dále osobně či písemně poskytovali informace a konzultace nezbytné pro činnost dalších institucí, odborníků různých oborů, obnovu památkových objektů a přípravu expozičních místech České republiky.

Ředitel muzea Leo Pavlát tak jako v minulých letech zpracovával odborná vyjádření pro učebnice, usilující o udělení doporučující doložky MŠMT, a v médiích i pro interní potřebu FŽO se vyjadřoval k problematice antisemitismu a blízkovýchodního konfliktu. K tématům z dějin českých a moravských Židů a šoa v médiích dále vystupoval především dr. M. Frankl a rovněž dr. Jana Šplíchalová. Za přispění Leo Pavláta, částečně v ŽMP, Izraelská televize natočila a 4. 6. 2014 odvysílala dokument *Píseň, kterou jsem snil... Putování za židovstvím v Čechách* o židovské minulosti a současnosti v Čechách a na Moravě (שיר שלמת... מסע אל יהדות צ'כיה).

## c) Účast na dalších projektech

ŽMP se v roce 2014 zúčastnilo několika akcí pořádaných ve spolupráci s jinými institucemi.

Již tradičně se zaměřilo na veřejnou připomínku šoa. Ke Dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti připravilo 27. ledna 2014 slavnostní koncert ve Španělské synagoze (viz kapitola 11 b).

V březnu 2014 uplynulo 70 let od vyhlazení vězňů terezínského rodinného tábora v plynových komorách tábora v Auschwitz-Birkenau. ŽMP ve spolupráci s dalšími partnery připravilo na celý rok 2014 připomínkový program. Jádrem březnové připomínky tvořil slavnostní večerní koncert ve Španělské synagoze 8. března a ranní tryzna v Památníku českých a moravských obětí šoa v Pinkasově synagoze 9. března 2014, kterou ve spolupráci s ŽMP organizovala Terezínská iniciativa. V tento den byla Pinkasova synagoga zdarma otevřena veřejnosti a odborní pracovníci muzea během komentovaných prohlídek seznamovali návštěvníky s historií a podobou Památníku. Spolu s dobrovolníky také pomáhali s vyhledáváním jmen zavražděných Židů z českých zemí v databázi obětí, Terezínské pamětní knize, ale i v samotném Památníku. Zájemci si také mohli zdarma prohlédnout výstavu *Pravda a lež. Filmování*

Tryzna v Pinkasově synagoze





v *ghettu Terezín 1942–1945* v muzejní Galerii Roberta Guttmanna, kde na ně rovněž čekaly komentované prohlídky pod vedením kurátorky výstavy, či se v prostorách Oddělení pro vzdělávání a kulturu ŽMP zúčastnit setkání a diskuse s pamětníky terezínského rodinného tábora. O jednotlivých akcích připomínkového programu ŽMP významným způsobem informovala i obě veřejnoprávní média – Český rozhlas a Česká televize.

Ve spolupráci s USC Shoah Foundation ŽMP v roce 2014 uskutečnilo projekt *The Memorial in the Pinkas Synagogue: Towards a Shared Culture of Remembrance*, podpořený organizací International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA), který se tematicky zabýval památkem v Pinkasově synagoze.

Oddělení pro vzdělávání a kulturu ŽMP již několik let spolupracuje na vzdělávacím projektu Krokus organizovaném irským fondem HETI – Holocaust Education Trust Ireland. Projekt si klade za cíl zprostředkovat symbolickou upomínku na dětské oběti holocaustu jejich současným vrstevníkům – školákům od 11 let. HETI poskytuje školám zdarma cibulky žlutých krokusů spolu s pracovními a výukovými materiály. Každá škola zapojená do projektu v některé evropské zemi poté naplňuje projekt do jisté míry individuálně. Žáci na začátku školního roku sázejí spolu s učiteli dějepisu květiny, které vykvétají přibližně 27. ledna, tedy v Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinů proti lidskosti. Žlutá barva rozkvetlého záhonu potom připomíná žlutou Davidovu hvězdu a památku židovských a dalších dětí, které jí byly za nacistické nadvlády nuceny nosit. OVK zprostředkovalo tento projekt v roce 2014 téměř 80 různými třídami z českých škol.

Muzeum se i v roce 2014 stalo jedním z partnerů veřejného předčítání jmen obětí šoa z Čech a Moravy, které každoročně organizují Nadační fond obětem holocaustu a Institut Terezínské iniciativy. Vzpomínková akce v den Jom ha-Šoa ve ha-gvura, připomínajícím povstání ve varšavském ghettu (19. 4. – 16. 5. 1943), se konala 28. dubna 2014 na pražském náměstí Míru.

Ve dnech 4.–7. května 2014 se v pražském hotelu InterContinental sešlo 150 židovských žen z 28 zemí světa na již 22. setkání Mezinárodní rady židovských žen (ICJW), ŽMP pro účastnice zajistilo návštěvu svých expozic a umožnilo vystoupení dětského divadla Feigele ve Španělské synagoze.

ŽMP v roce 2014 rovněž zdarma zpřístupnilo své expozice v rámci již 11. ročníku Pražské muzejní noci. V sobotu 14. června od 22.30 do 01.00 hodin zavítalo do expozic v Klausové a Španělské synagoze téměř 2 700 návštěvníků. Vedle obvyklých komentovaných prohlídek a programu pro děti ŽMP nabídlo i komentované prohlídky pro neslyšící, které se setkaly s mimořádným ohlasem.

Při příležitosti konání výstavy *Příběh pokračuje. Přírůstky ve sbírkách Židovského muzea v Praze 1994–2014* uspořádalo ŽMP 20. června 2014 ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií České republiky jednodenní seminář na téma *Akviziční a de-akviziční činnost muzeí a galerií*. Nad teoretickými i praktickými otázkami budování muzejních sbírek, výběru a ohodnocování sbírkových předmětů, stejně tak jako aktivní práce s muzejní sbírkou včetně jejího třídění prostřednictvím de-akvizičního procesu se setkala 44 muzejníků z celé republiky. Z pracovníků ŽMP na semináři vystoupily M. Sidenberg s příspěvkem o otázkách provenienčního výzkumu při získávání nových sbírkových předmětů a dále D. Veselská, která shrnula výsledky akviziční a de-akviziční činnosti ŽMP v letech 1994–2014.

Ve dnech 6.–14. září 2014 se ŽMP jako v minulých letech zapojilo do Dnů evropského kulturního dědictví, během nichž byla veřejnosti zdarma zpřístupněna výstava *Orient v Čechách? Židovští uprchlíci za první světové války* v Galerii Roberta Guttmanna.

Ve stejném měsíci ŽMP podpořilo třiadvacátý ročník mezinárodního festivalu duchovního umění Svato-václavské slavnosti, pořádaného Společností pro duchovní hudbu. Dne 23. září 2014 zazněly ve

Španělské synagoze Piesne z ticha, slovensko-český projekt pásma písní o touze, naději a lásce, zapsaných na zdech táborových baráků, v paměti přeživších i v opuštěných židovských domech shromážděných po celé Evropě. Vystoupila slovenská uskupení hudebníků a zpěváků The Hope Gospel Singers, VOX a komorní orchestr ZOE Bratislava.

Židovské muzeum v Praze v roce 2014 spolu s dalšími partnery rovněž přidalo své digitalizované sbírky umění do Google Art Projektu ([www.googleartproject.com](http://www.googleartproject.com)). Uživatelům nejen v České republice, ale i po celém světě tak umožní prostřednictvím internetu virtuálně prozkoumat cenné exponáty ze svých sbírek.

Odborní pracovníci muzea po celý rok poskytovali informace českým i zahraničním médiím, připravovali podklady pro souhrnnější publicistické materiály a zástupci muzea (především ředitel L. Pavlát a dále dr. M. Frankl) rovněž v médiích vystupovali.



# 14

## Údržba a rekonstrukce

Muzeum pečovalo prostřednictvím provozního odboru o správu a údržbu ve všech objektech a prostorech, které užívá ke své činnosti, včetně souvisejícího provozu technologických zařízení. Prováděné činnosti zahrnovaly údržbu, opravy a rekonstrukce stavebních a technologických částí staveb, zajištění potřebných servisních a revizních prací, údržbu a rozvoj integrovaného zabezpečovacího systému, péči o zeleň na Starém židovském hřbitově a před Maiselovou synagogou. Odbor dále zabezpečoval plnění povinností v oblasti požární ochrany a bezpečnosti a ochrany zdraví pracujících, stejně jako povinností v oblasti podnikové ekologie, zajišťoval podnájem prostor ve výstavních prostorách a tržních místech a rovněž pravidelný i mimořádný úklid. Provozní odbor též spolupracoval na zajištění provozu výpočetní techniky formou outsourcingu.

Jednou z největších stavebních akcí muzea v roce 2014 bylo dokončení rekonstrukce přízemních prostor v Maiselově ulici 15 v Praze 1, ve kterých dle projektu architekta J. Tejkla vzniklo nové muzejní Informační a rezervační centrum. Provoz v těchto nových prostorách si vyžádal uzavření nových servisních smluv na provoz technologií technických zařízení budov (měření a regulace, vzduchotechnika, chlazení, plynová kotelna a topná soustava, servis automatických dveří, servis výpočetní techniky, servis zabezpečovacích systémů, servis výtahu, servis toalet, smluvní zajištění úklidových prací).

Po přestěhování Rezervačního centra z Klausové synagogy do nového IRC byla dále v únoru po dílčích stavebních a interiérových úpravách rozšířena prodejna suvenýrů v přízemí Klausové synagogy.

Další akcí důležitou svým významem a rozsahem byla rekonstrukce Maiselovy synagogy, která navázala na dva roky přípravných a projektových prací. V dubnu byla synagoga uzavřena pro veřejnost a muzeum zahájilo deinstalaci stávající expozice. Na galeriích bylo vytvořeno ochranné bednění, k restaurování byly předány historické lustry. Ve výběrovém řízení na vyššího dodavatele kompletizované stavby dle projektu arch. H. Fetterleho zvítězila akciová společnost Konsit, se kterou byla 15. 4. uzavřena smlouva o dílo a 30. 4. bylo firmě předáno staveniště. Práce probíhaly v souladu s harmonogramem prací. Do

Maiselova synagoga v rekonstrukci



konce roku 2014 byly dokončeny stavební, instalatérské i restaurátorské práce. Ty v interiéru a exteriéru probíhaly v úzké spolupráci s pracovníky Odboru památkové péče MHMP. Po montáži vitrín, instalaci audiovizuální techniky, kompletaci a komplexních zkouškách došlo 19. 3. 2015 k úspěšné kolaudaci a dne 13. 4. 2015 bylo dílo předáno.

V roce 2014 byl dále dokončen sklad chemikálií a shromaždiště nebezpečného odpadu v suterénu administrativní budovy. Byl vypracován provozní a požární řád skladů a sklady byly předány uživatelským útvarům.

V roce 2014 se rovněž podařilo technicky i právně dořešit problematiku končící životnosti protipožárních nátěrů vestavěných ocelových konstrukcí v archivních a depozitních prostorách ve smíchovské synagoze. Jako nejvhodnější řešení se ukázala instalace stabilního hasicího zařízení, které oproti předchozímu stavu zvyšuje požární bezpečnost daných prostor a v něm uložených sbírek a archivních spisů. Počátkem listopadu 2014 byla zahájena instalace stabilního hasicího zařízení s použitím hasiva INERGEN IG 541, jež bylo odbornými pracovníky muzea vyhodnoceno jako nejvhodnější hasicí médium s ohledem na eliminaci škod na sbírkových předmětech a archivních spisech při jeho použití. Projektovou dokumentaci zpracovalo Znamení čtyř – architekti s.r.o., stavební povolení bylo vydáno 22. 10. 2014. Ve výběrovém řízení na vhodného zhotovitele bylo osloveno deset firem, s dostatečnými kvalifikačními předpoklady, vítězem se stala firma SIEZA, s.r.o., s níž byla 30. 10. 2014 uzavřena smlouva o dílo. Stabilní hasicí zařízení bylo úspěšně zkolaudováno 31. 3. 2015 a 13. 4. 2015 byl systém spuštěn.

Vzhledem k nevyhovujícímu stavebně technickému stavu depozitáře v synagoze v Golčově Jeníkově se projednávaly možné varianty nových prostor, které by zajistily potřebné bezpečnostní, prostorové, statické a klimatické podmínky. Jako nejvhodnější se ukázalo řešení nabízené společností Gepard Living, a.s., na vybudování nového depozitáře textilní sbírky muzea v Praze-Stodůlkách. V tomto smyslu bylo v červnu podepsáno memorandum o spolupráci. Dle zadání muzea byla zpracována architektonická studie, která byla po zapracování připomínek muzeem odsouhlasena a stala se společně s memorandumem podkladem k uzavření smlouvy o smlouvě budoucí nájemní. Tato smlouva byla podepsána v únoru 2015.

A. s. Matana byly v lednu protokolárně předány do správy nemovitosti na hřbitově Praha 3, ulice Fibichova; současně byly zajištěny související smluvní převody práv a závazků.

Z dalších činností provozního odboru je možno výčtem uvést: restaurátorskou opravu uvolněných štukových omítek a opravu poškozených malovaných stěn Španělské synagogy, opravu omítek a maleb v interiéru i exteriéru Pinkasovy synagogy, opravu kamenného ostění včetně repase vybraných oken a utěsnění všech okenních křídel a opravu topení v Obřadní síni, opravu a výměnu prejzové krytiny na vybraných havarijních místech opěrných a ohradních zdí Starého židovského hřbitova, výměnu ústředny měření a regulace teplot a vlhkostí v depozitářích Pinkasovy synagogy, protimrazovou ochranu samoregulačními topnými kabely v okapových žlabech a svodech Pinkasovy synagogy, stavební a technologickou opravu v suterénech objektů po přivalových deštích v květnu, rekonstrukci chlazení v serverovně administrativní budovy. V rámci projektu Péče o stromy Starého židovského hřbitova byla provedena podzimní kontrola zdravotního stavu stromů, jeho aktualizace a návrh péstebních opatření.

Kompletní servis zahrnující drobné opravy a doplnění stávajících zařízení výpočetní a informační techniky případně jejich obměnu nadále na základě smlouvy zajišťovala firma TREND-IT, s. r. o. Byly zakoupeny potřebné softwarové licence, na další rok byly aktualizovány licence na antivirové řešení firmy ESET, dle potřeby byly měněny a doplňovány zdroje nepřetržitého napájení UPS pro bezproblémový chod serverů.

Provozní odbor rovněž zajišťoval předepsané revize a kontroly systémů technického zařízení budov, elektrických zařízení, výtahů a pojezdových plošin, zabezpečovacích a protipožárních systémů.

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany probíhaly příslušné kontroly budov a revize zařízení požadované předpisy, proběhla školení požárních hlídek a nových pracovníků. Lékaři pracovně lékařské péče provedli kontrolu pracovišť a jejich provozu z hlediska hygieny a ochrany zdraví zaměstnanců a vydali kladné stanovisko. V roce 2014 nedošlo k žádnému pracovnímu úrazu ani mimořádné události.





# 15 Investice

Mezi investice uskutečněné v roce 2014 patří především rekonstrukce – zřízení Informačního a rezervačního centra, skladu chemikálií a nebezpečného odpadu v administrativní budově, rekonstrukce Maiselovy synagogy, instalace stabilního hasicího zařízení a související rekonstrukce depozitářů Smíchovské synagogy – a dále vybrané činnosti související s vytvářením nových webových stránek. U výpočetní a informační techniky zahrnovaly investice zřízení centra výpočetní a informační techniky v suterénu objektu IRC a dále výměnu multifunkčního kopírovacího zařízení v přízemí administrativní budovy.



# 16

## Granty a dary

ŽMP v roce 2014 podalo 18 žádostí o grant či dotaci. Z tohoto počtu bylo 7 žádostí vyřízeno kladně a 6 bylo zamítnuto. V pěti případech ŽMP čeká na výsledek.

ŽMP byly v roce 2014 schváleny dotační žádosti v celkové výši 2 151 786 Kč, grantové žádosti přinesly 3 076 423 Kč. Z druhé částky se převádí do dalších let 2 020 482 Kč, neboť se jedná o víceleté granty. Za rok 2014 tedy ŽMP obdrželo dotační a grantovou podporu v celkové výši 3 207 727 Kč.

V České republice činnost ŽMP v roce 2014 významně podpořily zejména následující instituce:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR: cyklus seminářů pro učitele *Židé, dějiny a kultura*
- Hlavní město Praha: projekt *Cinegoga 2014*
- Nadační fond obětem holocaustu: restaurování náhrobků, nahrávání rozhovorů s pamětníky, nedělní dílny pro děti
- Česko-německý fond budoucnosti: výstava *Orient v Čechách. Židovští uprchlíci za první světové války*
- Nadace Židovské obce v Praze: výstava *Příběh pokračuje*; výstava *Orient v Čechách. Židovští uprchlíci za první světové války*; příspěvek na činnost restaurátorské dílny papíru

Významnými zahraničními podporovateli projektů uskutečněných v roce 2014 byly tyto instituce:

- The Rothschild Foundation Europe: projekt rekonstrukce budovy a vytvoření nové stálé expozice v Maiselově synagoze projekt *Yerusha*
- Claims Conference: Conference on Jewish Material Claims Against Germany: projekt *Hranice paměti*
- Evropská komise, Rámcový program 7: *Evropská infrastruktura pro výzkum holocaustu*
- International Holocaust Remembrance Alliance: projekt pro pedagogy a novináře věnovaný tzv. terezínskému rodinnému táboru a Památníku obětí šoa v Pinkasově synagoze.



# 17

## Informace o hospodaření

V roce 2014 ŽMP navštívilo o 38 959 (7,20 %) návštěvníků více než v předchozím roce, čímž došlo i k nárůstu tržeb ze vstupného o 8.769.300,- Kč (6,25%) oproti předchozímu roku. Celkové příjmy muzea sice rovněž narostly, ale o pouhé 2.494.600 Kč (1,5%). Je tedy zřejmé, že nárůstem tržeb ze vstupného byly kompenzovány nižší příjmy z pronájmů, z prodeje zboží, darů a dotací a tržby ostatní. Současně také vzrostly oproti předchozímu roku tržby za ostatní služby o 530,4 tis. Kč (18,33%).

Náklady byly oproti roku 2013 nižší o 6.537.500,- Kč (4,47%), což bylo způsobeno především nižšími příjmy z grantů a v důsledku toho došlo ke snížení nákladů. Oproti plánu byly náklady rovněž sníženy, a to o 8.062.700,- Kč. Z grantů byly hrazeny celkem 4.238.500,- Kč.

Pokud byly některé nákladové položky oproti plánu překročeny, bylo to způsobeno zejména nárůstem nákladů získaných z grantů. V konečném důsledku, po odpočtu nákladů hrazených z grantů, byla překročena pouze jedna nákladová položka, a to Ostatní náklady. V dané položce je mimo jiné též zahrnuta zůstatková cena staré expozice v Maiselově synagoze, která musela být zlikvidována před rekonstrukcí objektu.

K významným úsporám oproti plánu došlo především u nákladů na elektřinu, plyn a vodu, a to ve výši 768.100,- Kč (16,36 %), dále u výdajů na opravy a údržbu (1.158.600,- Kč – 31,55 %), ostatní služby (1.629.900,- Kč – 10,14 %). Došlo rovněž k úspoře mzdových prostředků ve výši 3.275.000,- Kč (7,42 %) a prostředky na ostatní osobní náklady ve výši 309.300,- Kč (16,29 %). Současně s tím došlo k úspoře u sociálního a zdravotního pojištění, a to ve výši 1.606.800,- Kč (10,26 %).

V porovnání příjmů a výdajů skončil rok 2014 pro ŽMP velmi příznivě. Po zpracování daňového přiznání byl hrubý zisk Židovského muzea v Praze vyčíslen na 28.898.375,74 Kč a po odpočtu daně ve výši 5.976.600,- Kč činí čistý zisk 22.921.775,74 Kč. Z meziročního porovnání vyplývá, že v roce 2014 ŽMP dosáhlo oproti roku 2013 vyššího čistého zisku o 6.759.357,48 Kč.

Z celkových nákladů muzea tvoří 11,86 % náklady na vědu. Ty jsou hrazeny z 83,48 % z vlastních zdrojů a 16,52 % nákladů na vědu je hrazeno z darů a dotací. Dary a dotace na vědu muzeum obdrželo převážně ze soukromých zdrojů, ze státního rozpočtu nebyla obdržena dotace žádná a dotace z prostředků EU činily 15,63 % celkových nákladů na vědu.

V Praze 30. května 2015

Leo Pavlát  
ředitel Židovského muzea v Praze



# 18 Zpráva nezávislého auditora o ověření účetní závěrky k 31. 12. 2014

## **ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA** **O OVĚŘENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY Židovského muzea v Praze** *k 31.12.2014*

Na základě smlouvy uzavřené mezi ověřovanou účetní jednotkou a pověřeným auditorem o provedení auditu účetní závěrky byly auditorem provedeny ověřovací práce s cílem podání zprávy k uvedeným dokumentům.

### Ověřovaná účetní jednotka

účetní jednotka

sídlo  
IČ  
právní forma  
určení zprávy  
převažující předmět činnosti

osoba odpovědná za sdružení

### *Židovské muzeum v Praze*

Zájmové sdružení právnických osob  
Reg. 30. 9. 1994, ÚMČ Praha 1

U Staré školy 141/1 Praha 1  
604 59 263  
zájmové sdružení právnických osob  
vedení a správní radě  
Tvorba, doplňování a správa knihovního a  
archivního fondu, vědecká, osvětová,  
publikační a vzdělávací činnost týkající se  
judaismu, Židů a jejich historie v Čechách a  
na Moravě

PhDr. Leo Pavlát – ředitel muzea

### Pověřený auditor

Bydliště  
Kancelář  
IČ

Ing. Libor Bosák  
Oprávnění v seznamu auditorů KAČR č. 0407

Dědinova 2008, 148 00 Praha 4  
U Továren 31, 102 00 Praha 10  
131 39 304

# ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

## O OVĚŘENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY K 31.12.2014

### Ověřované období

1. 1. 2014 – 31. 12. 2014

### Příjemce zprávy

Zpráva je určena správní radě a vedení účetní jednotky **Židovské muzeum Praze** se sídlem U Staré školy 141/1, 110 01 Praha 1, IČ: 604 59 263 a převažující činností – Tvorba, doplňování a správa knihovního a archivního fondu, vědecká, osvětová, publikační a vzdělávací činnost týkající se judaismu, Židů a jejich historie v Čechách a na Moravě.

### Zpráva o účetní závěrce

#### Předmět ověřování

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky **Židovského muzea v Praze**, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2014, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2014 a přílohy k této účetní závěrce, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o účetní jednotce jsou uvedeny v části 1. Obecné údaje přílohy k této účetní závěrce.

#### Odpovědnost vedení účetní jednotky

Statutární orgán **Židovského muzea v Praze** je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

#### Odpovědnost auditora

Mojí odpovědností je na základě provedení auditu vydat výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a aplikačními doložkami Komory auditorů ČR. V souladu s těmito předpisy jsem povinen dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím vyhodnocení rizik významné nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k vnitřnímu kontrolnímu systému účetní jednotky. Audit rovněž zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních zásad a přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Strana 2 z 3



Jsem přesvědčen, že důkazní informace, které jsem získal, jsou dostatečné a vhodné, aby poskytovaly základ pro vyjádření mého výroku.

### Výrok auditora

**Podle mého názoru účetní závěrka podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Židovského muzea v Praze k 31. 12. 2014 a nákladů a výnosů a výsledku jeho hospodaření a peněžních toků za rok končící 31. 12. 2014 v souladu s českými účetními předpisy.**

V Praze dne 14. 6. 2015  
(datum dokončení auditu)



Ing. Libor Bosák  
nezávislý auditor  
oprávnění KACR č. 0407

**Přílohy:** Roční účetní závěrka k 31.12.2014

Zprávu o ověření účetní závěrky projednal:

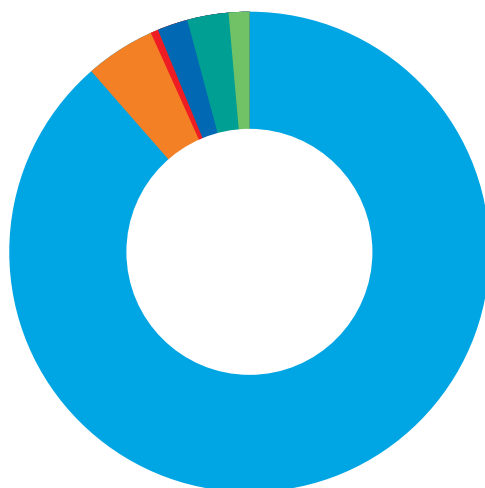
**ŽIDOVSKÉ MUZEUM V PRAZE**  
U Staré školy 1,3, 110 01 Praha 1  
Tel.: 222 749 211 Fax: 222 749 300  
IČ: 60459263 DIČ: CZ60459263  
• P •

Tato zpráva je vyhotovena v českém, případně dalším jazyce. V případě nesrovnalostí platí česká verze.



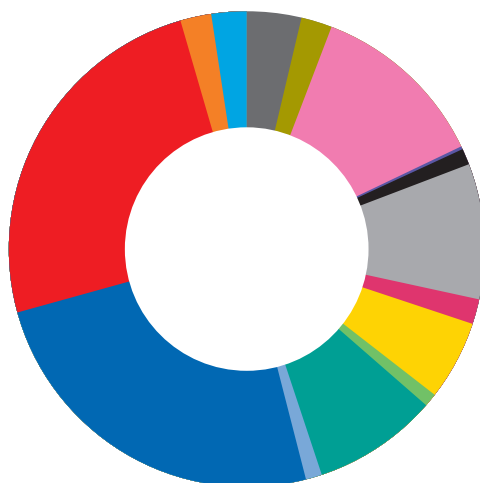
## Příloha č. 1 – Plnění rozpočtu ŽMP v roce 2014 (v tis. Kč)

Zdroje příjmů Židovského  
muzea v Praze (2014)



- 88,5 % Vstupné
- 4,7 % Nájem
- 0,5 % Prodej upomínkových předmětů
- 2,0 % Ostatní služby
- 2,8 % Dary a dotace
- 1,4 % Výnosy ostatní

Výdaje Židovského  
muzea v Praze (2014)



- 2,4 % Energie, voda, plyn
- 2,1 % Opravy
- 24,8 % Nájem
- 24,7 % Mzdové náklady
- 1,1 % Ostatní osobní náklady
- 8,5 % Soc. a zdrav. pojištění
- 0,9 % Zákonné sociální náklady
- 0,1 % Poskytnuté dary
- 5,3 % Odpisy
- 1,7 % Pojistné
- 9,2 % Služby
- 1,1 % Ostatní náklady
- 0,2 % Nákup knih
- 0,1 % Nákup sbírkových předmětů
- 12,0 % Dokončené investice
- 2,1 % Materiál
- 3,6 % Daň z příjmu

## Příloha č. 2 – Výkaz zisku a ztrát (v tis. Kč)

	k 31. 12. 2013	k 31. 12. 2014
<b>VÝNOSY</b>	<b>165 926</b>	<b>168 424</b>
Tržby za zboží a služby	11 410	12 250
Tržby ze vstupného	140 275	149 045
Dary a dotace	11 249	3 807
Zúčtování rezerv	0	0
Ostatní výnosy	2 992	3 322
<b>PROVOZNÍ NÁKLADY</b>	<b>146 063</b>	<b>139 526</b>
Náklady na uskutečněné tržby	71 534	67 627
Osobní náklady	62 276	58 173
Odpisy	7 841	8 987
Ostatní provozní náklady a rezervy	4 412	4 739
<b>DAŇ Z PŘÍJMU</b>	<b>3 701</b>	<b>5 976</b>
<b>HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK</b>	<b>16 162</b>	<b>22 922</b>

## Příloha č. 3 – Rozvaha (v tis. Kč)

	k 31. 12. 2013	k 31. 12. 2014
<b>STÁLÁ AKTIVA</b>	<b>116 908</b>	<b>133 645</b>
Nehmotný investiční majetek	973	1 845
Hmotný investiční majetek	115 935	131 800
Finanční investice	0	0
<b>OBĚŽNÁ AKTIVA</b>	<b>200 697</b>	<b>206 275</b>
Zásoby	7 689	8 210
Pohledávky	8 187	9 270
Finanční majetek	181 888	185 946
OSTATNÍ AKTIVA	2 933	2 849
<b>AKTIVA CELKEM</b>	<b>317 605</b>	<b>339 920</b>
<b>VLASTNÍ ZDROJE</b>	<b>297 365</b>	<b>317 742</b>
Jmění celkem	281 203	294 820
Hospodářský výsledek běžného účetního období	16 162	22 922
<b>CIZÍ ZDROJE</b>	<b>20 240</b>	<b>22 178</b>
Krátkodobé závazky	17 764	19 768
Rezervy	0	0
OSTATNÍ PASIVA	2 476	2 410
<b>PASIVA CELKEM</b>	<b>317 605</b>	<b>339 920</b>

## Příloha č. 4 – Struktura zaměstnanců ŽMP

ŽMP bylo v roce 2014 dle svého organizačního řádu rozděleno do 8 odborů. Ke konci roku 2014 mělo v průměru 135 zaměstnanců včetně 9 pracovníků, jejichž mzda je plně hrazena z grantů. Dále 11 pracovníc je na mateřské dovolené. Ve fyzických osobách činil počet zaměstnanců 136, což představovalo přepočítaných 123 plných pracovních úvazků.

Ředitel muzea	1
Vědečtí a odborní muzejní pracovníci včetně restaurátorů	52
Pracovníci pro vzdělávací a kulturní činnost	9
Pracovníci pro zajištění provozu, oprav, rekonstrukcí a správy budov a hřbitovů	4
Pracovníci zajišťující publicitu a výstavy	4
Pracovníci rezervačního centra	3
Administrativní pracovníce	4
Ekonomičtí a provozní pracovníci včetně pokladních v expozicích	13
Ostraha objektů a kustodi	46

Průměrná mzda v Židovském muzeu v Praze v roce 2014 činila 24 796,- Kč.



## Příloha č. 5 – Opravy a rekonstrukce objektů (v tis. Kč)

Objekt	1995–2014
Španělská synagoga	34 270
Administrativní budova Jáchymova	3 215
Maiselova synagoga	19 109
Pinkasova synagoga	15 439
Obřadní síň	3 121
Klausová synagoga	9 721
Depozitář textilu	4 472
Nové administrativní budovy	98 584
Oddělení pro vzdělávání a kulturu a Informační a rezervační centrum, Maiselova ul., Praha 1	17 406
Smíchovská synagoga	73 302
Synagoga Brandýs nad Labem	855
Depozitář knih, Hlavní ul. Praha 4	210
Židovský hřbitov, Fibichova ul., Praha 3	11 980
Starý židovský hřbitov	12 570
Celkem	304 254



**Židovské muzeum v Praze**

U Staré školy 1, 3, 110 00 Praha 1

T: +420 222 749 211 (212) | F: +420 222 749 300

E: [office@jewishmuseum.cz](mailto:office@jewishmuseum.cz) | W: [www.jewishmuseum.cz](http://www.jewishmuseum.cz)